

12

Suuntana

Irlanti

PERUSTIETO

Suuntana Irlanti

Toimittajat

Alexandra Bergholm
Anna Tiilikainen, CIMO

Kannen sarja-asu

Graafinen muotoilu M-L Muukka

Painatus

Painoprisma 1/2007, 3000, 4. korjattu painos

ISBN 951-805-124-0 (painettu)

ISBN 951-805-125-9 (pdf)

ISSN 1457-8522 (painettu)

ISSN 1795-3618 (pdf)

Tämä opas löytyy pdf- ja word-muodoissa CIMOn www-palveluista

<http://www.maailmalle.net> ja <http://www.cimo.fi>

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO

PL 343

00531 Helsinki

<http://www.cimo.fi>

Työministeriö

PL 34

00023 Valtioneuvosto

<http://www.mol.fi>

Oppaan laatimiseen on saatu tukea työministeriöltä ja Euroopan komissiolta.

Komissio ei vastaa julkaisun sisällöstä.

Sisällys

Lukijalle/Till läsaren 4 / 5

Tiivistelmä/Sammandrag 6 / 9

I OPISKELU

- 1 Irlannin koulutusjärjestelmä 13
 - 1.1 Oppivelvollisuus ja perusasteen opetus 13
 - 1.2 Toisen asteen koulutus 13
 - 1.3 Ammatillinen koulutus 14
 - 1.4 Korkea-asteen koulutus 15
 - 1.4.1 Yliopistot 15
 - 1.4.2 Teknilliset ja kasvatustieteellisen alan oppilaitokset 16
 - 1.4.3 Taide- ja musiikkioppilaitokset 18
 - 1.4.4 Yksityiset korkea-asteen oppilaitokset 18
 - 1.5 Tutkintotasot pähkinänkuoressa 19

- 2 Koko tutkinnon suorittaminen vai opiskelijavaihto? 20
 - 2.1 Koko tutkinnon suorittaminen 20
 - 2.2 Vaihtosopimukset ja ohjelmat 20
 - 2.3 Lyhytaikainen opiskelu itsenäisesti 21
 - 2.4 Opintojen vastaavuus 22
 - 2.4.1 Akateeminen tunnustaminen 22
 - 2.4.2 Ammatillinen tunnustaminen 22
 - 2.4.3 Oikeus ammatinharjoittamiseen 23
 - 2.4.4 Lausunnot ulkomailla suoritetuista sekä suomalaisista tutkinnoista 23
 - 2.4.5 Kansainväliset tiedonvaihtoverkostot 24

- 3 Koko tutkinnon suorittamista koskeva hakumenettely 24
 - 3.1 Yliopistot ja colleget 25
 - 3.2 Ammatilliset oppilaitokset 26
 - 3.3 Opiskelijoiden neuvonta 27
 - 3.3.1 Neuvonta Suomessa 27
 - 3.3.2 Neuvonta Irlannissa 27

- 4 Opiskelu Irlannissa 29
 - 4.1 Yliopisto-opinnot 30
 - 4.2 Ammatilliset opinnot 31
 - 4.3 Englannin kielen opiskelu Irlannissa

- 5 Kustannukset ja rahoitus 32
 - 5.1 Opintojen kustannukset 32
 - 5.1.1 Lukukausimaksut 33
 - 5.1.2 Elinkustannukset ja hintataso
 - 5.2 Opintojen rahoitus 34
 - 5.2.1 Opintotuki 34

- 5.2.2 Apurahat 35
- 5.2.3 Työskentely opintojen ohella 36
- 5.3 Usein kysytyjä kysymyksiä – UKK 36

II TYÖHARJOITTELU

- 6 Työharjoittelu Irlannissa 40
 - 6.1 Työharjoittelu CIMOn kautta 40
 - 6.2 Leonardo da Vinci -ohjelma 40
 - 6.3 Erasmus-ohjelma 41
 - 6.4 Comenius-ohjelma 41
 - 6.5 Muita harjoittelumahdollisuuksia 41

III TYÖSKENTELY

- 7 Työskentely Irlannissa 42
 - 7.1 Työntekijän oikeudet 42
 - 7.2 Työn hakeminen 42
 - 7.3 Työttömyys ja sosiaaliturva 45
 - 7.4 Verotus 46
 - 7.5 Työsuhdeasiat 47
 - 7.6 Tarkistuslista 48

IV MUITA KANSAINVÄLISTYMISSVAIHTOEHTOJA

- 8 Muita mahdollisuuksia opiskeluun ja työskentelyyn Irlannissa 49
 - 8.1 Au pair 49
 - 8.2 Euroopan Unionin Nuoriso-ohjelma 49
 - 8.3 Työleirit 49
 - 8.4 Comenius-ohjelma 50

V ULKOMAILLA OLESKELUUN LIITTYVIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA

- 9 Irlannissa oleskeluun liittyviä käytännön asioita 51
 - 9.1 Asuminen 51
 - 9.2 Terveystieteiden huolto 54
 - 9.3 Maahanmuuttoasiakirjat, vakuutukset, oikeusasiat 58

VI LISÄTIETOJA

- 10 Yhteystietoja 59
 - 10.1 Yhteystietoja Suomessa 59
 - 10.2 Yhteystietoja Irlannissa 61
 - 10.3 Oppilaitosten yhteystietoja Irlannissa 64

11 Tiedonlähteet 72

12 Lyhenne- ja termiavain 74

Yleistietoa Irlannista 76

Lukijalle

Tämän oppaan tarkoituksena on tarjota perustietoa Irlantiin opiskelemaan, työharjoitteluun tai työskentelemään lähtöä suunnittelevalle. Oppaan ovat tehneet yhteistyössä Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO ja työministeriö.

Opas on osa 20-osaista maaopassarjaa. Opas jakautuu sisällöllisesti viiteen osaan: opiskelu, työharjoittelu, työskentely, muut kansainvälistymisvaihtoehdot sekä ulkomailla oleskeluun liittyvät käytännön asiat.

Lukuvuonna 2005–2006 lähti Irlantiin Euroopan unionin Erasmus-vaihto-ohjelman kautta 114 suomalaisopiskelijaa. Lukuvuonna 2005–2006 Kelan opintotukikeskuksen mukaan 4470 suomalaista sai opintotukea tutkinnon suorittamiseen ulkomaisessa oppilaitoksessa. Heistä 50 suoritti Irlannissa koko tutkintoa. Lisäksi noin 8500 suomalaista osallistui (kalenteri)vuonna 2005 opiskelijavaihtoon.

Oppaan kansainvälistä harjoittelua koskevan tekstin tuottaneen Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMOn yhtenä tehtävänä on suunnitella ja kehittää kansainvälistä harjoittelua valtakunnallisella tasolla. Se toimii tiiviissä yhteistyössä työvoima- ja elinkeinokeskusten sekä työvoimatoimistojen, työnantajajärjestöjen, yritysten ja oppilaitosten sekä niiden ura- ja rekrytointipalveluiden, opiskelijajärjestöjen ja ulkomailla harjoittelusta vastaavien organisaatioiden kanssa.

Oppaan työskentelyä koskevasta osuudesta vastaa työministeriö. Työministeriö koordinoi Suomessa Eurooppalaista työnvälityspalvelua (*European Employment Services*), jossa ovat mukana Euroopan komissio ja Euroopan talousalueen maiden julkiset työnvälityspalvelut. EURESin tavoitteena on helpottaa ja edistää työntekijöiden liikkuvuutta ETA-alueella mm. neuvomalla ja auttamalla kansalaisia, jotka haluavat työskennellä toisessa maassa. Yli 700 komission kouluttaman EURES-neuvojan verkosto tiedottaa, ohjaa ja välittää töitä eurooppalaisista työmarkkinoista kiinnostuneille työnhakijoille. Irlanti on perinteisesti ollut suomalaisten työnhakijoiden suosituimpia kohtemaita erityisesti hotelli- ja ravintola-alalla sekä terveydenhoitoalalla. Suomalaiset EURES-neuvojat suurimpien paikkakuntien työvoimatoimistoissa antavat tarvittaessa lisätietoja työskentelystä ja työnhausta Irlannissa.

Suuntana Irlanti -opas on päivitetty syksyllä 2006. Säädökset ja muut tiedot saattavat kuitenkin muuttua nopeasti ja tietojen ajantasaisuus kannattaa aina varmistaa asianomaisilta viranomaisilta.

Onnea matkaan!

Till läsaren

Syftet med denna guidebok är att ge basinformation till dem som planerar studier, arbetspraktik eller förvärvsarbete i Irland. Guiden har sammanställts som ett samarbetsprojekt mellan Centret för internationellt personutbyte CIMO och arbetsministeriet.

Guiden tillhör en serie landsguider som omfattar 20 delar. Innehållet i guiden är indelat i fem delar: studier, arbetspraktik, förvärvsarbete, övriga alternativ till internationalisering samt praktiska frågor i anslutning till vistelsen utomlands.

Under läsåret 2005–2006 begav sig 114 finländska studerande till Irland via Europeiska unionens Erasmus-utbytesprogram och enligt FPAs studiestödscentralers statistik studerade 50 finländare i landet under samma läsår i syfte att avlägga en hel examen. Enligt FPAs studiestödscentral erhöll 4470 finländare studiestöd för avläggande av examen vid utländska läroanstalter under läsåret 2005–2006. Dessutom deltog ca 8500 finländare i studentutbytet under (kalender)året 2005.

Avsnittet som handlar om internationell praktik har sammanställts av Centret för internationellt personutbyte CIMO, som på nationell plan ansvarar bl.a. för planering och utveckling av det internationella praktikantutbytet. CIMO arbetar i nära samarbete med arbetskrafts- och näringscentralerna samt arbetskraftsbyråerna, arbetsgivarorganisationerna, företagen och läroanstalterna och deras karriär- och rekryteringstjänster, samt med studentorganisationerna och med organisationer som ansvarar för praktik utomlands.

Arbetsministeriet ansvarar för avsnittet som handlar om arbetsplatser. I Finland koordinerar ministeriet Europeiska arbetsförmedlingstjänsten (European Employment Services, EURES) som skapats i samverkan med Europeiska kommissionen och de offentliga arbetsförmedlingstjänsterna i de länder som tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES. EURES syftar till att underlätta och främja arbetstagarnas rörlighet inom EES-området bl.a. genom att vägleda och hjälpa medborgare som vill arbeta i ett annat land. Ett nätverk bestående av över 700 EURES-rådgivare som utbildats av kommissionen informerar, vägleder och förmedlar arbete till arbetssökande som är intresserade av den europeiska arbetsmarknaden. Irland har traditionellt hört till finländska arbetssökandes populäraste destinationsländer, i synnerhet i hotell- och restaurangbranschen samt i hälsovårdssektorn. Finländska EURES-rådgivare arbetar vid arbetskraftsbyråerna på de största orterna och ger vid behov tilläggsuppgifter om arbete och arbetssökande i Irland.

Guideboken Suuntana Irlanti har uppdaterats på hösten 2006. Författningar och övrig information kan ändras snabbt och det är alltid bäst att bekräfta uppgifterna hos berörda myndigheter.

Lycka till på resan!

Tiivistelmä

Suhtautuminen ulkomailta tuleviin opiskelijoihin on Irlannissa myönteistä, ja oppilaitosten kansainvälisistä asioista vastaavat henkilöt ovat avuliaita ja asiantuntevia. Suomalaisillekin Irlanti on oiva opiskelumaa, ja myös se, että opetuskielenä on englanti, tekee maasta varsin realistisen vaihtoehdon.

Irlannin koulutusjärjestelmä

Irlannin koulutusjärjestelmä poikkeaa jonkin verran suomalaisesta. Virallisen päivähoitojärjestelmän puuttuessa useimmat lapset aloittavat käytännössä peruskoulussa toimivan esiopetuksen jo 4-vuotiaana. Ala-astetta vastaava *first level* kestää kuusi vuotta (ikävuodet 6–12).

Toisen asteen koulutus koskee 12–18-vuotiaita. Toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavia oppilaitoksia on neljää eri tyyppiä. Suurimman *secondary school* -ryhmän muodostavat yksityiset tunnustukselliset valtion rahoittamat koulut, jotka yleissivistävien oppiaineiden lisäksi voivat järjestää opetusta myös käytännön aineissa. Monet näistä kouluista ottavat opiskelijoiksi myös ulkomaalaisia, joille järjestetään majoitusta perheissä tai sisäoppilaitoksissa. *Vocational school* vastaa lähinnä suomalaista ammattikoulua, jossa opetetaan lisäksi myös yleissivistäviä aineita. *Comprehensive school* ja *community school* -oppilaitokset yhdistävät molemmat opetussuunnitelmassaan akateemisia ja ammatillisia aineita.

Further Education/Post Leaving Certificate (PLC) -kurssit muodostavat Irlannissa ammatillisen koulutuksen. Vuodesta kahteen vuoteen kestävät kurssit on suunniteltu valmistamaan ihmisiä suoraan työelämään ja jatkokoulutukseen viidellä eri ammattialalla: taide ja muotoilu; liiketoiminta ja hallinto; tiede, teknologia ja luonnonvarat; palvelu, vapaa-aika ja matkailu sekä viestintäala. Ammatilliset PLC-kurssit on ensisijaisesti suunnattu opiskelijoille, jotka ovat päättäneet toisen asteen koulutuksen, mutta kurssitarjonnan laajentuessa myös aikuisopiskelijoiden määrä on merkittävästi lisääntynyt.

Oppisopimuskoulutus on Irlannissa yleinen tapa valmistua ammattiin. Koulutukseen hakeutumisen edellytyksenä on *Junior Certificate* (joka vastaa peruskoulun päättötodistusta) sekä 16 vuoden ikä. Yli 25-vuotiaat voivat hakea, jos heillä on yli kolme vuotta alan työkokemusta. Koulutus aloitetaan hakemalla sopiva työpaikka, jonka jälkeen työnantaja ilmoittaa hakijan Irlannin työhallinnon rekisteriin oppisopimusopiskelijana.

Irlannissa yli 55% oppilaista jatkaa korkea-asteen (*third level*) koulutukseen. Koulutuksen rakenne poikkeaa jonkin verran Suomesta. Korkea-asteen koulutusta järjestetään yliopistoissa (*university*), teknillisissä oppilaitoksissa (*institute of technology*), ammattikorkeakouluissa, kasvatustieteellisissä oppilaitoksissa (*college of education*) ja yksityisissä oppilaitoksissa. Pääsyvaatimuksena korkea-asteen koulutukseen on toisen asteen *Leaving Certificate* -päättötutkinto, joka vastaa suomalaista ylioppilastutkintoa.

Koko tutkinnon suorittaminen Irlannissa vai lyhytaikainen opiskelu

Ulkomailla opiskelemaan lähtevä voi suorittaa ulkomailla joko koko tutkinnon tai osan kotimaisesta tutkinnostaan. Jos opiskelija lähtee suorittamaan koko tutkintoa, hänen on itse hankittava tiedot, etsittävä sopiva oppilaitos, haettava opiskelupaikka ja järjestettävä kaikki käytännön asiat. Koko tutkinnon suorittamista ulkomailla kannattaa valmistella huolella. Aikaa tiedonhakuun, opiskelupaikan hankkimiseen ja käytännön järjestelyihin on syytä varata vähintään vuosi.

Monet korkeakoulut Irlannissa tarjoavat ulkomaalaisille opiskelijoille erilaisia kesäkursseja (*summer school*) tai tietyn opintokokonaisuuden suorittamiseen tähtäviä ohjelmia (*diploma, certificate*). Näiden kurssien puitteissa suoritettavat opinnot voi olla mahdollista sisällyttää osaksi tutkintoa, mutta hyväksilukemisesta on aina sovittava etukäteen oman korkeakoulun laitoksen tai oppilaitoksen kanssa. Omatoimisesti ulkomailta lyhytaikaisen opiskelupaikan hankkivan täytyy hoitaa kaikki järjestelyt itse. Neuvoja kannattaa kysyä omasta oppilaitoksesta. Opintokulujen kattamiseksi on mahdollista saada opintotukea.

Työharjoittelu

Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMOn kautta on tarjolla opintoihin liittyviä harjoittelupaikkoja eri alojen opiskelijoille tai vastavalmistuneille edustusto- ja luonnonvaraohjelmissa ja valtion virkamiehille virkamiesvaihto-ohjelmassa. Irlanti kuuluu myös IAESTE-ohjelman vaihtomaihin (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience). IAESTE-ohjelmassa harjoittelu on tarkoitettu 18 vuotta täyttäneille teknisten korkeakoulujen ja ammattikorkeakoulujen insinööriopiskelijoille sekä eräille muille yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoille. Opettajaksi opiskelevat voivat hakea apulaisopettajaharjoitteluun irlantilaiseen oppilaitokseen Comenius-ohjelman kautta. Myös opiskelijajärjestöt tarjoavat harjoittelupaikkoja opiskelijoille tai vastavalmistuneille Irlannissa. AIESEC-harjoittelu on suunnattu etupäässä kaupallisen ja IT-alan opiskelijoille sekä kasvatustieteiden opiskelijoille. ELSA-harjoittelu on tarkoitettu oikeustieteilijöille.

Harjoittelupaikka Irlannista saattaa löytyä myös oman oppilaitoksen vaihtosopimusten tai eräiden opiskelijajärjestöjen kautta. Vuodesta 2007 lähtien Irlantiin voi lähteä työharjoitteluun myös Erasmus-ohjelman kautta. Lisätietoja oman oppilaitoksen mahdollisista harjoittelijavaihto-ohjelmista Irlantiin voi kysyä oppilaitoksen ura- ja rekrytointipalveluista tai kansainvälisten asioiden toimistosta. Harjoittelupaikan voi etsiä myös itse.

Työskentely

Irlannin talous jatkaa kasvuaan, ja työttömyysaste on Euroopan alhaisimpia, marraskuussa 2006 se oli 4,2 %. Työvoiman kysyntä on voimakasta ja palvelusektori on suurin työllistäjä. Kysyntää on mm. hotelli- ja ravintola-alan, terveydenhoitoalan, rakennus- ja metallialan ja tietoliikennealan työntekijöistä. Monikansalliset puhelinpalvelukeskukset etsivät myös suomen kieltä osaavia

työntekijöitä. Irlanti on perinteisesti ollut suomalaisten työnhakijoiden suosituimpia kohdemaita. Työnhaku Irlannista kannattaa aloittaa tutustumalla internetissä olevaan perustietoon, erityisesti Euroopan komission ylläpitämään EURES-portaaliin. Työnhausta ja työskentelystä Irlannissa voi tiedustella myös työvoimatoimistojen EURES-neuvojilta

Kaikilla ETA-maiden kansalaisilla on oikeus asua ja tehdä työtä Irlannissa ilman työlupaa. Yleensä työnteon voi aloittaa heti maahan saapumisen jälkeen, mutta joidenkin ammattien harjoittamisessa on rajoituksia. Irlannissa työskentelevillä suomalaisilla on samat oikeudet kuin irlantilaisilla suhteessa työpaikkaan, työskentelyolosuhteisiin, asunnon saamiseen, ammatilliseen koulutukseen, sosiaaliturvaan ja ammattiliiton jäsenyyteen. Perheenjäsenillä on oikeus tulla mukaan ja saada samat oikeudet.

Sammandrag

I Irland är attityden till utländska studerande positiv och personerna som ansvarar för läroanstalternas internationella ärenden är hjälpsamma och sakkunniga. Också för finländarna är Irland ett utmärkt studieland och eftersom undervisningsspråket är engelska är Irland ett synnerligen realistiskt alternativ.

Utbildningssystemet i Irland

Det irländska utbildningssystemet skiljer sig något från det finländska. Eftersom det inte finns ett allmänt barndagvårdssystem börjar de flesta barnen i praktiken redan som 4-åringar i en förskola i anslutning till grundskolan. *First level* som motsvarar lågstadiet är 6-årigt (åldern 6–12 år).

Utbildning på andra stadiet gäller 12–18-åriga elever. Det finns fyra olika typer av läroanstalter som erbjuder allmänbildande utbildning på andra stadiet. Den största *secondary school*-gruppen består av privata konfessionella skolor som är statsfinansierade och som utöver de allmänbildande läroämnena också kan ordna undervisning i praktiska ämnen. Många av dessa skolor tar också utlänningar som studerande och ordnar inkvartering för dem hos familjer eller på internat. *Vocational school* motsvarar närmast den finländska yrkesskolan och den undervisar också i allmänbildande läroämnena. Både *comprehensive school* och *community school*-läroanstalterna har såväl akademiska som yrkesläroämnena i sina läroplaner.

Yrkesutbildning på Irland består av *Further Education/Post Leaving Certificate (PLC)*-kurser. Kurserna som tar ett till två år i anspråk syftar till att förbereda människor direkt för arbetslivet och fortsatt utbildning på fem olika yrkesområden: konst och formgivning; affärsverksamhet och administration; vetenskap, teknologi och naturbruk; tjänster, fritid och turism samt kommunikationsbranschen. De yrkesinriktade PLC-kurserna är i första hand avsedda för studerande som har avslutat sin utbildning i andra stadiet, men som en följd av det utvidgade kursutbudet har också antalet vuxenstuderande ökat avsevärt.

I Irland är läroavtalsutbildning ett vanligt sätt att utbilda sig till ett yrke. Inträdeskravet till utbildningen är *Junior Certificate* (som motsvarar avgångsbetyg från grundskolan) samt 16 års ålder. Över 25-åriga kan söka till utbildningen om de har minst tre års arbetserfarenhet i branschen. Utbildningen inleds med att man söker en lämplig arbetsplats, varefter arbetsgivaren anmäler sökanden som läroavtalsstuderande till registret vid Irlands arbetsförvaltning.

I Irland fortsätter över 55 % av de studerande till högre utbildning (*third level*). Utbildningsstrukturen avviker något från den finska. Högre utbildning ordnas vid universitet (*university*), tekniska läroanstalter (*institute of technology*), yrkeshögskolor, pedagogiska läroanstalter (*college of education*) och vid privata läroanstalter. Inträdeskravet till högre utbildning är *Leaving Certificate*-slutexamen från andra stadiet, som motsvarar studentexamen i Finland.

Avläggande av en hel examen i Irland eller kortvariga studier

Den som åker utomlands för att studera kan avlägga antingen hela examen eller en del av sin inhemska examen utomlands. Om den studerande vill avlägga en hel examen skall hon/han själv skaffa information, hitta en lämplig läroanstalt, söka en studieplats och ta hand om alla praktiska saker. Avläggande av en hel examen utomlands förutsätter omsorgsfulla förberedelser. Man bör ha minst ett år på sig för att söka information, skaffa sig en studieplats och ta hand om de praktiska arrangemangen.

Många högskolor i Irland erbjuder utländska studerande olika sommarkurser (*summer school*) eller program som syftar till avläggande av en viss studiehelhet (*diploma, certificate*). Studier inom ramen för dessa kurser kan i vissa fall inkluderas som en del av examen men tillgodoräkning skall man alltid komma överens om med institutionen vid den egna högskolan eller läroanstalten. Den som på egen hand skaffar sig en kortvarig studieplats utomlands skall sköta alla arrangemangen själv. Det är skäl att rådfråga den egna läroanstalten. Det är möjligt att söka studiestöd för att täcka studiekostnaderna.

Arbetspraktik

Genom Centret för internationellt personutbyte CIMO kan man hitta praktikplatser i anslutning till studierna för studerande och nyutexaminerade inom olika områden. Platserna finns inom beskicknings- och naturbruksprogrammen samt för statstjänstemän inom programmet för tjänstemannautbyte. Irland är också ett av IAESTE-programmets utbytesländer (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience). I IAESTE-programmet är praktiken avsedd för 18 år fyllda ingenjörsstuderande vid tekniska högskolor och yrkeshögskolor samt för studerande vid vissa andra universitet och högskolor. Lärarstuderande kan ansöka om praktikplats för lärarassistenter vid en irländsk läroanstalt via Comenius-programmet. Studentorganisationerna erbjuder också praktikplatser i Irland för studerande eller nyutexaminerade. AIESEC-praktiken är i första hand riktad till studerande i handels- och IT-branschen samt pedagogikstuderande. ELSA-praktiken är avsedd för rättsvetare.

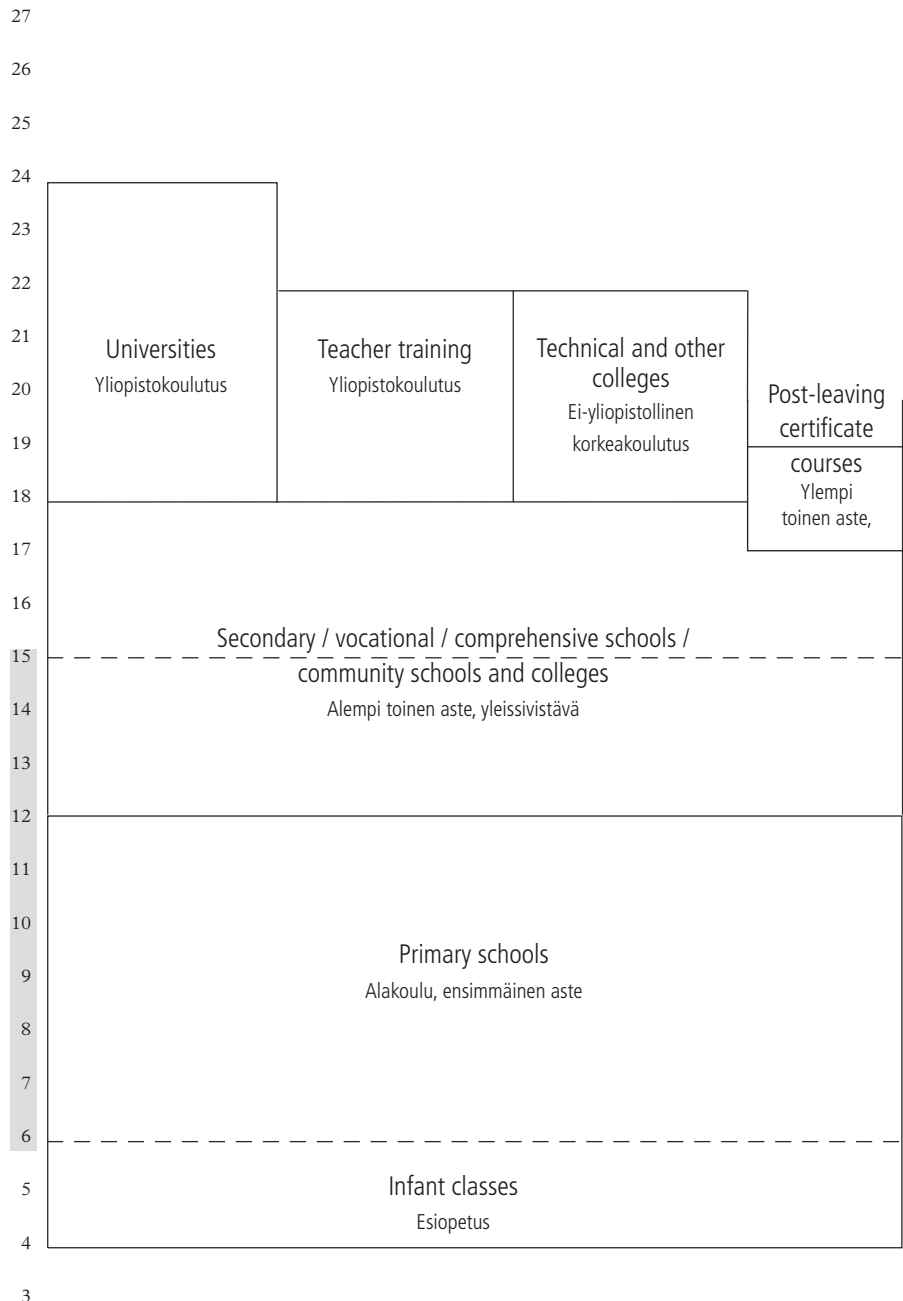
Man kan också hitta en praktikplats i Irland via den egna läroanstaltens utbytesavtal eller vissa studentorganisationer. Från och med år 2007 kan man också få arbetspraktikplats i Irland via Erasmus-programmet. Tilläggsinformation om den egna läroanstaltens eventuella utbytesprogram för praktik i Irland kan man fråga efter hos den egna läroanstaltens karriär- och rekryteringstjänster eller byrån för internationella ärenden. Man kan också ansöka om en praktikplats på egen hand.

Arbete

Ekonomi i Irland fortsätter att växa och arbetslöshetsnivån hör till de lägsta i Europa – 4,2 % i november 2006. Efterfrågan på arbetskraft är stor och servicesektorn är den största sysselsättaren. Personer som arbetar bl.a. i hotell- och restaurangbranschen, hälsovårdsbranschen, byggnads- och metallbranschen samt telekommunikationsbranschen är efterfrågade. Multinationella telefonservicecentraler anställer också personer som behärskar finska. Irland har traditionellt hört till finländska arbetssökandes populäraste destinationsländer. Det lönar sig att påbörja arbetssökandet i Irland genom att bekanta sig med basinformation som finns på internet, i synnerhet EURES-portalen som upprätthålls av Europeiska kommissionen. Man kan också fråga Arbetskraftsbyråernas EURES-rådgivare om arbetssökande och arbete i Irland.

Samtliga medborgare i EES-länderna har rätt att bo och arbeta i Irland utan arbetstillstånd. I allmänhet kan man börja arbeta genast efter ankomsten, men det finns begränsningar när det gäller utövandet av vissa yrken. Finländare som arbetar i Irland har samma rättigheter som irländarna vad gäller arbetsplats, arbetsförhållanden, tillgång till bostad, yrkesutbildning, socialskydd och medlemskap i fackförbund. Familjemedlemmar har rätt att följa med och få samma rättigheter.

Irlannin koulutusjärjestelmä

Lähde: Eurydice (<http://www.oph.fi/SubPage.asp?path=1,439,3131,3639>)

I OPISKELU

1 Irlannin koulutusjärjestelmä

Irlannin koulutusjärjestelmä poikkeaa jonkin verran suomalaisesta. Seuraavassa on irlantilaisen koulutusjärjestelmän ymmärtämisen helpottamiseksi esitetty kullekin kouluasteelle, oppilaitostyypille ja tutkinnolle lähin suomalainen vastine. Rinnastukset ovat suuntaa-antavia, eikä niiden perusteella tule tehdä johtopäätöksiä koulutuksen sisällöstä tai tutkintojen kelpoisuudesta Suomessa. Oppaan lopussa (luku 12) on Irlannin koulutusalaan liittyvä termi- ja lyhennysavain.

1.1 Oppivelvollisuus ja perusasteen opetus

Irlannissa oppivelvollisuus koskee kaikkia 6–15-vuotiaita. Virallisen päivähoitojärjestelmän puuttuessa useimmat lapset aloittavat kuitenkin käytännössä peruskoulussa toimivan esiopetuksen jo 4-vuotiaana. Ala-astetta vastaava *first level* kestää kuusi vuotta (ikävuodet 6–12). Lähes kaikki alasteen koulut ovat tunnustuksellisia katolisia kouluja, mutta valtion rahoittamiin kouluihin kuuluu myös ei-tunnustuksellisia (*non-denominational*) ja moniuskonnollisia (*multi-denominational*) oppilaitoksia. Pääsääntöinen opetuskieli ala-asteilla on englanti, mutta eri puolilla Irlantia on myös useita iirin kielellä toimivia kouluja.

1.2 Toisen asteen koulutus

Toisen asteen koulutus koskee 12–18-vuotiaita. Toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavia oppilaitoksia on neljää eri tyyppiä. Suurimman *secondary school* -ryhmän muodostavat yksityiset tunnustukselliset valtion rahoittamat koulut, jotka yleissivistävien oppiaineiden lisäksi voivat järjestää opetusta myös käytännön aineissa. Monet näistä kouluista ottavat opiskelijoiksi myös ulkomalaisia, joille järjestetään majoitusta perheissä tai sisäoppilaitoksissa. *Vocational school* vastaa lähinnä suomalaista ammattikoulua, jossa opetetaan lisäksi myös yleissivistäviä aineita. *Comprehensive school* ja *community school* -oppilaitokset yhdistävät molemmat opetussuunnitelmassaan akateemisia ja ammatillisia aineita, ja näiden koulujen ero on lähinnä hallinnollisessa rakenteessa.

Toisen asteen koulutuksen ensimmäinen osa (*junior cycle*) kestää kolme vuotta. Oppivelvollisuus päättyy *Junior Certificate* -tutkintoon, joka vastaa suomalaista peruskoulun päättötodistusta. Tutkinnon voi suorittaa *Ordinary* tai *High Level* -tasolla, ja se sisältää aina kokeet matematiikassa sekä englannin ja iirin kielessä. Suurin osa oppilaista jatkaa suomalaista lukiota vastaavalle kaksivuotiselle *senior cycle* -tasolle, joka päättyy yleissivistävään *Leaving Certificate* -tutkintoon. Ennen *senior cyclen* aloittamista oppilailla on mahdollisuus saada siirtymävuoden (*transition year*) opetusta, jossa opiskelun ja työharjoittelun avulla pyritään auttamaan heitä saavuttamaan ylemmän toisen asteen opintojen vaatima kypsyys. *Senior cycle* -tasolla on kolme suuntautumisvaihtoehtoa. Yleisin *Leaving*

Certificate -ohjelma on tärkeä korkea-asteen jatko-opintoihin hakeutuville, koska korkeakouluihin ei järjestetä erillisiä pääsykokeita. Tutkinto sisältää vähintään viisi ainetta, joista yhden on oltava iirin kieli. *Leaving Certificate Vocational Programme* (LCVP) on ammatillisen koulutusohjelman päättötutkinto, joka sisältää yleissivistäviä ja ammatillisia aineita sekä työharjoittelua. *Leaving Certificate Applied* (LCA) on soveltava käytännön tutkinto, joka valmentaa ensisijaisesti aikuisuuteen ja työelämään, eikä suoraan oikeuta pääsyyn korkea-asteen oppilaitoksiin. Sen suorittaneilla on mahdollisuus halutessaan jatkaa erilaisille *Post Leaving Certificate* -kurseille.

1.3 Ammatillinen koulutus

Further Education/Post Leaving Certificate (PLC) -kurssit muodostavat Irlannissa ammatillisen koulutuksen. Vuodesta kahteen vuoteen kestävät kurssit on suunniteltu valmistamaan ihmisiä suoraan työelämään ja jatkokoulutukseen viidellä eri ammattialalla: taide ja muotoilu; liiketoiminta ja hallinto; tiede, teknologia ja luonnonvarat; palvelu, vapaa-aika ja matkailu sekä viestintäala (*Art, Craft and Design; Business and Administration; Science, Technology and Natural Resources; Services, Leisure and Tourism; Communications, Performing Arts and General Studies*).

Ammatilliset PLC-kurssit on ensisijaisesti suunnattu opiskelijoille, jotka ovat päättäneet toisen asteen koulutuksen, mutta kurssitarjonnan laajentuessa myös aikuisopiskelijoiden määrä on merkittävästi lisääntynyt. Ammatillinen jatkokoulutus yleisissä ja yksityisissä oppilaitoksissa ei ole osa korkea-asteen koulutusjärjestelmää, mutta johtaa useimmiten FETACin tunnustamiin ja kansainvälisesti hyväksytyihin tutkintoihin. Lisäksi muutamat osittain valtion hallinnoimat tahot kuten FÁS (Training and Employment Authority) ja Fáilte Ireland (National Tourism Development Authority) järjestävät alakohtaista ammatillista koulutusta. Ammatillisia ohjelmia on tarjolla myös esimerkiksi sairaanhoitoalalla (<http://www.nursingcareers.ie>) ja maatalousalalla (<http://www.teagasc.ie>).

Irlannin opetusministeriön alainen Further Education and Training Awards Council (FETAC) on luonut ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteen, jonka kaikilta tasoilta voi suuntautua työelämään tai jatkokoulutukseen.

National Foundation Certificate
National Vocational Certificate Level 1
National Vocational Certificate Level 2
National Vocational Certificate Level 3

Level 2 -tutkinnon jälkeen voi edetä tietyille diploma- tai certificate-kurseille teknillisiin oppilaitoksiin (Institutes of Technology).

Oppisopimuskoulutus on Irlannissa yleinen tapa valmistua ammattiin. Koulutukseen hakeutumisen edellytyksenä on *Junior Certificate* sekä 16 vuoden ikä. Yli 25-vuotiaat voivat hakea, jos heillä

on yli kolme vuotta alan työkokemusta. Koulutus aloitetaan hakemalla sopiva työpaikka, jonka jälkeen työnantaja ilmoittaa hakijan Irlannin työhallinnon rekisteriin oppisopimusopiskelijana. Tietoja mahdollisista työnantajista saa esimerkiksi sanomalehdistä, työvoimatoimistoista ja opinto-ohjaajilta. Oppisopimuskoulutus kestää yleensä neljä vuotta ja koostuu seitsemästä osuudesta, joista neljä tehdään työpaikalla ja kolme oppilaitoksessa. Teoriaosuuksien opetuksesta vastaava oppilaitos on joko FÁS:n alainen *Training Centre* tai *Educational College*. Oppisopimuskoulutuksesta saa todistuksen (*National Craft Certificate*), jonka lisäksi on mahdollista suorittaa *Junior Trade Certificate* (kahden vuoden jälkeen) ja *Senior Trade Certificate* (neljän vuoden jälkeen).

Youthreach-koulutusohjelma tarjoaa kahden vuoden opiskelu- ja työharjoittelujakson 15–18-vuotiaille nuorille, jotka ovat päättäneet peruskoulun ennen oppivelvollisuuden päättymistä. Jo työelämässä oleville, pitkäaikaistyöttömille ja yrittäjiksi aikoville järjestetään työvoimaviranomaisten ja yritysten yhteistyönä koulutusta, jonka kesto voi vaihdella 10 viikosta 9 kuukauteen. 21 vuotta täyttäneet työttömät voivat osallistua Euroopan Sosiaalirahaston rahoittamaan *Vocational Training Opportunities Scheme* (VTOS) -ohjelmaan, jonka päämääränä on koulutuksen jälkeinen työllistyminen. Lisätietoja saa osoitteesta <http://www.iol.ie/~hkvotos/list.html>.

1.4 Korkea-asteen koulutus

Irlannissa yli 55% oppilaista jatkaa korkea-asteen (*third level*) koulutukseen. Koulutuksen rakenne poikkeaa jonkin verran Suomesta. Korkea-asteen koulutusta järjestetään yliopistoissa (*university*), teknillisissä oppilaitoksissa (*institute of technology*), ammattikorkeakouluissa, kasvatustieteellisissä oppilaitoksissa (*college of education*) ja yksityisissä oppilaitoksissa. Pääsyvaatimuksena korkea-asteen koulutukseen on toisen asteen *Leaving Certificate* -päättötutkinto, joka vastaa suomalaista ylioppilastutkintoa.

1.4.1 Yliopistot

Irlannissa on seitsemän yliopistoa:

The University of Dublin, Trinity College (TCD), Irlannin vanhin yliopisto, perustettu 1592.

University College Dublin (UCD), National University of Ireland, Dublin

University College Cork (UCC), National University of Ireland, Cork

National University of Ireland, Galway (NUI Galway)

National University of Ireland, Maynooth (NUI Maynooth)

University of Limerick (UL)

Dublin City University (DCU)

NUI Maynoothin yhteydessä toimii lisäksi The Pontifical University (St. Patrick's College Maynooth). National University of Irelandiin (NUI) kuuluvat oppilaitokset ovat käytännössä itsenäisiä yliopistoja. NUI käsittää myös viisi tunnustettua collegea:

Royal College of Surgeons in Ireland
National College of Art and Design
Institute of Public Administration (IPA)
Shannon College of Hotel Management
Milltown Institute

Yliopistojen oppialat ja opiskelijamäärät on listattu oppaan kohdassa 10.2.1 Oppilaitosten yhteystietoja.

Alempi korkeakoulututkinto on *Bachelor's Degree*, joka vastaa suunnilleen suomalaista kandidaatin tutkintoa. Tutkintorakenteessa on jonkin verran valinnaisuutta, mutta pääsääntöisesti opiskelijat suorittavat jokaisen vuosikurssin opiskellen vain omaan tutkintoonsa kuuluvaksi määriteltyjä aineita. Yliopistolliset jatko-opinnot (*postgraduate studies*) johtavat yleensä suomalaista maisterintutkintoa vastaavaan *Master*- ja tohtorintutkintoa vastaavaan *Doctor*-oppiarvoihin. Yleisesti ottaen perustutkinnon suorittaminen kestää humanistisilla ja yhteiskuntatieteellisillä aloilla kolme vuotta ja luonnontieteellisillä neljä vuotta. Arkkitehdin sekä eläin- ja hammaslääkärin perustutkinnot ovat viisivuotisia ja lääkärin kuusi vuotta. Trinity College Dublinin, Dublin City Universityn sekä University of Limerickin kaikki perustutkinnot ovat kestoltaan neljä vuotta.

Master-tutkinnon suorittaminen vaatii 1–2 vuotta opiskelua tai tutkimusta perustutkinnon jälkeen. Opetuspainotteinen *Taught Masters* sisältää paljon opetusta ja suppeamman lopputyön, *Research Masters* on tutkimuspainotteinen vaihtoehto, jossa pääpaino on laajahkolla lopputyöllä. *Master*-tutkinto ei anna automaattista oikeutta tohtoritason jatko-opintoihin. Normaalisti tohtorin tutkinnon suorittaminen vaatii vähintään kolmen vuoden itsenäistä tutkimustyötä *Master*-tutkinnon jälkeen.

1.4.2 Teknilliset ja kasvatustieteellisen alan oppilaitokset

Korkea-asteen ammatillista koulutusta tarjoavat teknilliset oppilaitokset, opettajankoulutuslaitokset sekä yksityiset *colleget*.

Teknillisiin oppilaitoksiin kuuluu 14 eri puolilla Irlantia sijaitsevaa oppilaitosta erillislaitoksineen:

Dublin Institute of Technology (DIT)
Dun Laoghaire Institute of Art, Design and Technology (IADT)
Athlone Institute of Technology (AIT)
Institute of Technology, Blanchardstown (ITB)
Institute of Technology, Carlow (ITC)
Cork Institute of Technology (CIT)
Dundalk Institute of Technology (DKIT)
Galway-Mayo Institute of Technology (GMIT)
Limerick Institute of Technology (LIT)

Letterkenny Institute of Technology (LYIT)
Institute of Technology, Sligo (ITS)
Institute of Technology, Tallaght (IT TAL)
Institute of Technology, Tralee (IT TRA)
Waterford Institute of Technology (WIT)

Nimestään huolimatta ne tarjoavat opetusta myös muilla kuin teknillisillä aloilla. *Science, technology* ja *business* -alojen lisäksi useilla on koulutusohjelmia esimerkiksi humanistissa aineissa sekä terveydenhuollon, matkailun ja taiteen aloilla. Kaikkien näiden oppilaitosten tutkinnot ja ohjelmat ovat FETACin hyväksymiä. Perustutkinnot ovat *National Certificate* (kaksi vuotta), *National Diploma* (kolme vuotta) ja *Degree* (neljä vuotta). Monet oppilaitokset toimivat yhteistyössä yliopistojen kanssa, joten opintojen jatkaminen yliopistossa on mahdollista. Korkea-asteen teknilliset oppilaitokset tarjoavat myös toisen asteen sekä oppisopimuskoulutusta.

Opettajankoulutuslaitoksia (*Teacher Training College*) on neljä Dublinissa ja yksi Limerickissä:

Mary Immaculate College (MIC, osa University of Limerickiä)
St. Patrick's College Drumcondra (osa DCUta)
Froebel College of Education (osa TCDtä)
Marino Institute of Education (MIE, osa TCDtä, opinnot iirin kielellä)
Church of Ireland College of Education (CICE,osa TCDtä)

Kolmen vuoden opinnot näissä oppilaitoksissa johtavat *Bachelor of Education* -tutkintoon, joka vastaa suomalaista ala-asteen luokanopettajan pätevyyttä. Pääsääntöisesti tutkinnon suorittavilta edellytetään iirin kielen taitoa.

Toisen asteen oppilaitoksen opettajaksi valmistuminen edellyttää yliopisto-opintoja sekä *Higher Diploma of Education* -tutkinnon suorittamista. Kolme opettajankoulutuslaitosta tarjoaa kuitenkin erityiskoulutusta toisen asteen opettajaksi opiskeleville:

Mater Dei Institute of Education (osa DCUta) – katolinen uskonnonopetus
St Angela's College of Education (NUI Galway)
St Catherine's College for Education for Home Economics (TCD)

Oppilaitosten aineet ja opiskelijamäärät on listattu oppaan lopussa.

Tietoa suomalaisen opettajatutkinnon kelpoisuudesta Irlannissa saa osoitteesta:

Primary Administration Section 1
Department of Education and Science
Athlone, Co. Westmeath
Puhelin +353 1 902 74621
Faksi +353 1 902 78024

1.4.3 Taide- ja musiikkioppilaitokset

Yliopistojen lisäksi korkea-asteen koulutusohjelmia musiikin alalla on tarjolla seuraavissa oppilaitoksissa: Cork School of Music, The Royal Irish Academy of Music ja DIT College of Music. Taidealan opetusta tarjoavat Crawford School of Art and Design, National College of Art and Design, Limerick Institute of Technology, Sligo Institute of Technology, Waterford Institute of Technology sekä Dun Laoghaire Institute of Art, Design and Technology.

1.4.4 Yksityiset korkea-asteen oppilaitokset

Julkisesti rahoitettujen oppilaitosten lisäksi Irlannissa on useita yksityisiä oppilaitoksia, jotka tarjoavat esimerkiksi kaupallisen, oikeustieteellisen, humanistisen, hotelli- ja ravintola-alan sekä taiteen alan koulutusta. Opinnot johtavat ammatillisiin pätevyystutkintoihin (*professional qualification*) sekä koulutusjärjestelmän tunnustamiin ammattitutkintoihin (*diploma*). Näiden oppilaitosten opintotukikelpoisuus on aina selvitettävä tapauskohtaisesti.

Seuraavat yksityiset korkea-asteen oppilaitokset tarjoavat tutkintoja, jotka ovat HETACin (Higher Education and Training Awards Council) hyväksymiä:

All Hallows College (AH)
American College Dublin (ACD)
Burren College of Art and Design (BCAD)
Carlow College
Development Studies Centre Kimmage (KDSC)
Dublin Business School (DBS)
Griffith College Dublin (GCD)
Griffith College Cork
Harcourt Business School Dublin
HSI Limerick Business School
Hibernia College
Irish Management Institute
Irish School of Ecumenics
Military College
Open Training College
National College of Ireland (NCIRL)
Portobello College Dublin (PC)
St Michael's House
St Nicholas Montessori (SNM)
Mid West Business Institute
Thomas Crosbie Holding Limited
Tourism College Killybegs

1.5 Tutkintotasot pähkinänkuoressa

Junior Certificate – peruskoulun päättötodistus

Leaving Certificate – yleissivistävien aineiden ylioppilastutkinto

Leaving Certificate Vocational – ammatillisten ja yleissivistävien aineiden ylioppilastutkinto

Leaving Certificate Applied – työelämään valmentava toisen asteen tutkinto, ei anna suoraa kelpoisuutta korkea-asteen opintoihin

Ammatilliset tutkinnot

National Foundation Certificate

National Vocational Certificate Level 1

National Vocational Certificate Level 2

National Vocational Certificate Level 3

National Craft Certificate – yleinen oppisopimuskoulutus

Junior Trade Certificate – kahden vuoden jatko-oppisopimuskoulutus

Senior Trade Certificate – neljän vuoden jatko-oppisopimuskoulutus

Korkea-asteen tutkinnot

One Year Certificate – vuoden tietyn aineen peruskurssi (FETAC)

National Certificate/DIT Certificate – kahden vuoden FETACin hyväksymä tutkinto

National Diploma – 2–3 vuoden tutkinto, myös yliopistoissa

Bachelors Degree – korkea-asteen perustutkinto

Graduate/Higher Diploma – 1–2 vuoden jatkotutkinto Bachelor-tutkinnon jälkeen

Masters Degree – 1–3 vuoden jatkotutkinto Bachelor-tutkinnon jälkeen (**postgraduate**)

Doctorate – 2–4 vuoden jatkotutkinto Master-tutkinnon jälkeen (**postgraduate**)

2 Koko tutkinnon suorittaminen vai opiskelijavaihto?

2.1 Koko tutkinnon suorittaminen

Ulkomailla opiskelemaan menevä voi suorittaa ulkomailla joko koko tutkinnon tai osan kotimaisesta tutkinnostaan. Jos opiskelija lähtee suorittamaan koko tutkintoa, hänen on itse hankittava tiedot, etsittävä sopiva oppilaitos, haettava opiskelupaikka ja järjestettävä kaikki käytännön asiat. Koko tutkinnon suorittamista ulkomailla kannattaa valmistella huolella. Aikaa tiedonhakuun, opiskelupaikan hankkimiseen ja käytännön järjestelyihin on syytä varata vähintään vuosi.

2.2 Vaihtosopimukset ja ohjelmat

Jos opiskelija suorittaa osan kotimaisesta tutkinnosta ulkomailla, hän voi lähteä kohtamaan joko oppilaitoksensa jonkin vaihtosopimuksen tai vaihto-ohjelman kautta tai hankkimalla opiskelupaikan omatoimisesti. Tutkinnon osan suorittaminen ulkomailla edellyttää opiskelua suomalaisessa korkeakoulussa tai oppilaitoksessa jo ennen lähtöä sekä palaamista omaan oppilaitokseen.

Vaihto-ohjelmissa korkeakoulut ja oppilaitokset ovat sopineet opiskelijavaihdosta ulkomaisen yhteistyökumppanin kanssa. Oppilaitosten vaihtosopimuksista ja hakumenettelyistä kannattaa tiedustella oppilaitosten kansainvälisten asioiden yksiköistä. Opiskelijavaihdon periaatteena on, että ulkomailla suoritettavat opinnot luetaan täysimääräisinä osaksi opiskelijan omaa tutkintoa eikä opiskelija joudu maksamaan lukukausimaksuja vastaanottavassa oppilaitoksessa. Vaihto-ohjelmiin osallistuvat saavat opintotuen lisäksi yleensä pienen apurahan. Opiskelijavaihtoon voi lähteäaikaisintaan toisena opiskeluvuotena.

Omatoimisesti ulkomailta lyhytaikaisen opiskelupaikan hankkivan täytyy hoitaa kaikki järjestelyt itse. Neuvoja kannattaa kysyä omasta oppilaitoksesta. Itse opiskelupaikan ulkomailta hankkineen on aina sovittava oman korkeakoulun laitoksen tai oppilaitoksen kanssa etukäteen ulkomaanopintojen mahdollisesta sisällyttämisestä osaksi tutkintoa. Opintokulujen kattamiseksi on mahdollista saada myös opintotukea.

Erasmus-ohjelma

Erasmus-ohjelma on osa vuonna 2007 alkavaa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa. Erasmus-ohjelmaan voivat osallistua Suomessa kaikki yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä niiden opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Ohjelma kattaa kaikki korkea-asteen koulutusalat ja tutkintotasot. Joihinkin toimintoihin voivat osallistua myös yritykset ja muut organisaatiot.

Erasmus-ohjelman keskeiset toiminnot:

- opiskelijavaihto ja opiskelijoiden harjoittelu ulkomailla
- opettajavaihto sekä korkeakoulujen ja yritysten muun henkilökunnan liikkuvuus
- korkeakoulujen yhteistyönä järjestämät intensiivikurssit
- korkeakoulujen yhteistyöhankkeet mm. opetussuunnitelmien kehittämishankkeet ja temaattiset verkostot sekä yhteistyö yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa

Erasmus-opiskelijavaihto kestää 3–12 kuukautta. Vaihto-opiskelijoilta ei peritä lukukausimaksuja kohdekorkeakoulussa, ja suoritettavat opinnot sisällytetään täysimääräisesti omaan tutkintoon. Erasmus-yhteistyö perustuu korkeakoulujen solmimiin yhteistyösopimuksiin, ja korkeakoulut myös valitsevat vaihtoon lähtevät opiskelijat. Ohjelmaan hyväksytty opiskelija voi saada kotimaisen opintotuen lisäksi Erasmus-apurahan.

Opiskelijat voivat lähteä Erasmusun kautta ulkomaille myös suorittamaan opintoihin liittyvää työharjoittelua, jota voidaan tukea Erasmus-apurahalla. Harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikenlaiset organisaatiot.

Lukuvuonna 2005–2006 kaiken kaikkiaan noin 3 850 suomalaista opiskelijaa osallistui Erasmus-vaihtoon.

Lisätietoja hakumenettelystä ja tarjolla olevista vaihto- ja harjoittelupaikoista saat oman korkeakoulusi Erasmus-yhteyshenkilöltä.

2.3 Lyhytaikainen opiskelu itsenäisesti

Monet korkeakoulut Irlannissa tarjoavat ulkomaalaisille opiskelijoille erilaisia kesäkursseja (*summer school*) tai tietyn opintokokonaisuuden suorittamiseen tähtäviä ohjelmia (*diploma, certificate*). Näiden kurssien puitteissa suoritettavat opinnot voi olla mahdollista sisällyttää osaksi tutkintoa, mutta hyväksi lukemisesta on aina sovittava etukäteen oman korkeakoulun laitoksen tai oppilaitoksen kanssa. Omatoimisesti ulkomailta lyhytaikaisen opiskelupaikan hankkivan täytyy hoitaa kaikki järjestelyt itse. Neuvoja kannattaa kysyä omasta oppilaitoksesta. Opintokulujen kattamiseksi on mahdollista saada opintotukea.

2.4 Opintojen vastaavuus

Ulkomailla suoritettavien opintojen vastaavuutta kotimaassa kannattaa selvittää jo ennen ulkomaille lähtöä. Vastaavuutta joudutaan arvioimaan esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Ulkomaanopinnot halutaan lukea osaksi suomalaista korkeakoulututkintoa.
- Ulkomailla tutkinnon suorittanut hakee jatko-opiskelupaikkaa suomalaisesta korkeakoulusta.
- Ulkomailla tutkinnon suorittanut haluaa virkakelpoisuuden Suomessa.
- Ulkomailla tutkinnon suorittanut hakee yksityisen sektorin työpaikkaa Suomessa ja haluaa tutkinnostaan suomalaisen viranomaisen lausunnon tai tunnustamis päätöksen.

2.4.1. Akateeminen tunnustaminen

Akateemisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomailla suoritetun tutkinnon tai opintosuoritusten hyväksilukemista ja niiden antaman jatko-opiskelu oikeuden tunnustamista. Akateemisesta tunnustamisesta vastaa Suomessa aina asianomainen oppilaitos.

Jos opiskelija on kirjoilla suomalaisessa korkeakoulussa, ulkomaisten opintosuoritusten hyväksilukemisesta päätetään kyseisessä korkeakoulussa. Virallista normistoa opintojen hyväksiluettavuudesta ei ole. Opiskelijan mahdollisuuksiin saada ulkomaiset opintojaksot osaksi tutkintoaan vaikuttavat hänen aineyhdistelmänsä, opintojen vaihe ja painopiste. Ennen ulkomaille lähtöä opiskelijan kannattaa laatia kohdekorkeakoulun opinto-oppaan avulla opintosuunnitelma, jonka perusteella omasta oppilaitoksesta voidaan antaa lausunto mahdollisista korvaavuuksista. Opiskelijavaihto-ohjelmissä edellytetään usein, että ulkomaiset opinnot hyväksytään osaksi opiskelijan omaa tutkintoa. Tällöin opiskelijan on liitettävä jo hakemukseen laitoksensa periaatteellinen hyväksyminen.

Suomalainen korkeakoulu päättää ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksymisestä myös siinä tapauksessa, että opiskelija hakee ko. korkeakoulusta jatko-opiskelupaikkaa. Ellei opiskelijan ulkomailla suorittama tutkinto korkeakoulun arvion mukaan vastaa suomalaista tutkintoa, korkeakoulu voi hylätä jatko-opiskeluhakemuksen tai määrätä opiskelijan täydentämään tutkintoaan ennen jatko-opintojen aloittamista. Lisätietoja opintosuoritusten sisällyttämisestä osaksi suomalaista tutkintoa saa omasta oppilaitoksesta.

2.4.2 Ammatillinen tunnustaminen

Tutkintojen ammatillisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomaisen koulutuksen tuottaman ammatillisen kelpoisuuden ja pätevyuden tunnustamista. Menettely ammatillisessa tunnustamisessa vaihtelee sen mukaan, onko tutkinto suoritettu jossakin muussa EU/ETA-maassa vai EU/ETA-alueen ulkopuolella. EU/ETA-alueen ulkopuolella suoritetuista tutkinnoista voidaan rinnastaa vähintään kolmivuotisia korkeakoulututkintoja, EU/ETA-alueella suoritetuista tutkinnoista myös opistotutkintoja, joiden lukiopohjainen koulutus on kestänyt vähintään kolme vuotta.

Ulkomailla koulutuksensa suorittanut tarvitsee yleensä päätöksen tutkintonsa rinnastamisesta suomalaiseen tutkintoon, jos hän haluaa kelpoisuuden julkiseen virkaan tai tehtävään, jonka kelpoisuusvaatimuksena on vähintään kolmivuotinen korkeakoulu- tai opistotutkinto. Yksityisellä sektorilla työnantaja ratkaisee, millainen arvo ulkomailla suoritetulle tutkinnolle työnhakutilanteessa annetaan. Monet työnantajat pitävät todistusta ulkomailla suoritetusta tutkinnosta riittävänä osoituksena henkilön kelpoisuudesta tehtävään. Yksityisen sektorin työnantajat eivät tavallisesti vaadi rinnastuspäätöstä ulkomaisesta tutkinnosta.

Päätökset tutkinnon tunnustamisesta haetaan Opetushallitukselta. Päätös annetaan suomen tai ruotsin kielellä, ja siitä veloitetaan 178 euroa sekä toimistokulut 10 euroa (vuonna 2006). Hakemuslomakkeita ohjeineen on saatavissa Opetushallituksen kirjaamosta (PL 380, 00531 Helsinki), puh. (09) 774 775 sekä ammattikorkeakouluista, yliopistoista, työvoimatoimistoista ja Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMOn tietopalvelusta. Hakemuslomake ja ohjeet löytyvät myös Opetushallituksen www-sivuilta <http://www.oph.fi/>.

2.4.3 Oikeus ammatinharjoittamiseen

Oikeuden ammatinharjoittamiseen ulkomaisen tutkinnon perusteella myöntää sama viranomainen, joka myöntää ammatinharjoittamisoikeuden suomalaisen tutkinnon perusteella. Ammatinharjoittamisoikeuksia tai vastaavia myöntävät seuraavat tahot: Terveydenhuollon oikeusturvakeskus (terveydenhuoltoala), maa- ja metsätalousministeriö (eläinlääkärit), Keskuskauppakamari (tilintarkastajat), Julkishallinnon ja talouden tilintarkastuslautakunta (julkishallinnon tilintarkastajat), Suomen asianajajaliitto (asianajajat) ja Merenkulkuhallitus (merenkulun ammatit).

2.4.4 Lausunnot ulkomailla suoritetuista sekä suomalaisista tutkinnoista

Opetushallitus antaa pyynnöstä asiantuntijalausuntoja ulkomailla suoritetuista korkeakoulututkinnoista alemmista ammatillisista tutkinnoista. Lausunnoissa tutkintoja verrataan lähinnä vastaaviin suomalaisiin tutkintoihin. Kyseessä on asiantuntija-arvio, joka ei anna virkakelpoisuutta. Opetushallituksen lausunnon hinta on 84 euroa + alv. tai 168 euroa + alv. (vuonna 2006) selvitystyön määrästä riippuen.

Ulkomailla lähtevä voi halutessaan pyytää Opetushallitukselta myös lausunnon Suomessa suoritettua, viralliseen tutkintojärjestelmään kuuluvan korkeakoulututkinnon tai ammatillisen tutkinnon sisällöstä ja kestosta. Lausunto ei sisällä vertailua ulkomaisiin tutkintoihin, mutta se tarjoaa tietoa esimerkiksi tietoa koulutuksen antamasta pätevydestä. Lausunto voidaan laatia hakijan toivomia näkökohtia painottaen. Lausuntoa haluava voi pyytää hakuohjeet Opetushallituksesta.

Uudempien tutkintojen kohdalla vastaavia tietoja saa tutkintotodistuksen kansainväliseen käyttöön tarkoitettua liitteestä (Diploma Supplement tai Certificate Supplement), jonka opiskelija voi pyytää omasta korkeakoulustaan tai oppilaitoksestaan. Liitteet eivät kuitenkaan korvaa alkuperäisiä tutkintotodistuksia. Euroopan sisällä koulutuksen tai työtehtävien takia liikkuville on myös kehitetty viidestä asiakirjasta koostuva Europassi, johon sisältyy kyseisten liitteiden lisäksi ansioluettelo, todistus kielitaidosta sekä liikkuvuustodistus. Europassin tavoitteena on tutkintojen vertailtavuus sekä osaamisen osoittaminen asiakirjoilla, jotka ovat yhteisiä kaikille EU/ETA-maille. Europassista saa lisätietoja Opetushallituksen sivuilta <http://www.oph.fi/europassi>.

2.4.5 Kansainväliset tiedonvaihtoverkostot

Tutkintojen akateemista ja ammatillisesta tunnustamista helpottamaan on perustettu kansainvälisiä tiedonvaihtoverkostoja, joiden yhteyspisteenä Suomessa toimii Opetushallitus. Ammatillisista tutkinnoista vastaa NRP (National Reference Points for Vocational Qualifications), korkeakoulututkintojen tunnustamisesta Euroopan komission koordinoima NARIC (Network of National Academic Recognition Information Centres) sekä Euroopan neuvoston ja UNESCO:n koordinoima ENIC (European Network of National Information Centres on Academic Recognition and Mobility). Verkostojen kansalliset yhteyspisteet välittävät oppilaitoksille ja yksityishenkilöille tietoja korkea-asteen koulutusjärjestelmistä ja tutkinnoista. Tiedonvaihtoverkostoihin liittyvissä kysymyksissä auttaa Opetushallitus (recognition@oph.fi).

3 Koko tutkinnon suorittamista koskeva hakumenettely

3.1 Yliopistot ja colleget

Yleisenä pääsyaatimuksena yliopistoihin ja collegeihin irlantilaisilla hakijoilla on toisen asteen koulutuksen päättötodistus (*Leaving Certificate*). Ulkomaisilta hakijoilta vaaditaan vastaavaa todistusta, joka mahdollistaa pääsyn korkea-asteen koulutukseen hakijan omassa maassa. Suomalaisilta vaaditaan siis ylioppilastutkinto. Lisäksi oppilaitokset asettavat hakijoille omia pääsyaatimuksiaan koulutusohjelmasta riippuen. Tiedot siitä, minkä aineiden arvosanoja suomalaisesta todistuksesta otetaan valinnassa huomioon, saa suoraan oppilaitoksista. Yliopistot eivät yleensä järjestä pääsykokeita tai haastatteluja, vaan oppilasvalinnat tehdään todistusten arvosanojen perusteella. Suosituimmilla aloilla, kuten lääketiede, oikeustiede, hammas- ja eläinlääketiede, opiskelupaikoista on kova kilpailu.

Irlantiin opiskelemaan lähtevien ulkomaalaisten on hallittava hyvin englannin kieli kyetäkseen seuraamaan opetusta ja suoriutuakseen kirjallisista tehtävistä. Oppilaitokset vaativat yleensä ulkomaisilta opiskelijoilta kielikokeen suorittamista. Tämä tarkoittaa esimerkiksi TOEFL-kielikokeessa (Test of English as a Foreign Language) 550 pistettä tai IELTS-kielikokeessa (International English Language Testing System) 6.5 pistettä. Englannin kielen vaatimukset kannattaa tarkastaa suoraan oppilaitokselta.

Haku lähes kaikkiin perustutkintoon tähtääviin koulutusohjelmiin Irlannin yliopistoissa ja collegeissa tapahtuu keskusvalintatoimiston (Central Applications Office, CAO) kautta. CAO lähettää kirjallisesta tilauksesta hakulomakkeet ja hakumenettelystä kertovan käsikirjan, mutta opas ja lomakkeet ovat tulostettavissa myös toimiston CAO:n kotisivuilta (<http://www.cao.ie>). Hakemuksen voi myös jättää suoraan Internetissä. Samalla hakulomakkeella voi hakea kymmeneen *degree*-tasoiseen koulutusohjelmaan ja kymmeneen *Diploma/Certificate*-tasoiseen koulutusohjelmaan. Hakijan on asetettava hakukohteensa ensisijaisuusjärjestykseen.

CAO:n hoitaman yhteishakumenettelyn ulkopuolella ovat National College of Art and Design (ensimmäinen vuosi), *postgraduate*-opinnot, lyhytaikaiset (yksi lukukausi) tai osa-aikaiset opinnot, kurssit, joita ei mainita CAO:n käsikirjassa, tietyt EU:n ulkopuoliset hakijat sekä aikuishakijat. Pääsyaantöisesti aikuishakijaksi katsotaan henkilö, joka on täyttänyt 23 vuotta hakuvuoden alussa. Näissä tapauksissa haku tapahtuu suoraan oppilaitokseen. *Postgraduate*-opintojen osalta hakuajat vaihtelevat oppilaitoksittain sijoittuen yleensä maaliskesäkuun väliseen aikaan. Haun yksityiskohtien selvittämiseksi on otettava yhteyttä kiinnostuksen kohteena olevaan oppilaitokseen.

EU:n jäsenmaista tulevat hakijat ovat samassa asemassa kuin irlantilaisetkin hakijat. Suomalaisen hakijoiden kannattaa ennen hakua ottaa yhteyttä hakukohteenaan olevan oppilaitoksen opintotoimistoon (*Admissions Office*) opiskeluun liittyvien yksityiskohtien selvittämiseksi. Sinne kannattaa olla yhteydessä myös kevään aikana, hakuprosessin ollessa kesken ja tiedustella hakemuksen käsitte-

lyvaiheesta, sillä varsinaiset opiskelijavalinnat tehdään oppilaitoksissa. Yhteydenotto viestii samalla motivaatiosta ja halusta päästä juuri kyseiseen oppilaitokseen.

Hakemukset on lähetettävä CAO:lle helmikuun 1. päivään mennessä, jos aikomuksena on aloittaa opinnot saman vuoden syksynä. Hakemuksen liitteenä toimitetaan aina kopiot yo-todistuksesta ja lukion päästötodistuksesta (tai vastaavista), joissa tulee olla koulun leima. Kopioita tulee toimittaa yhtä monta kuin on hakukohteena olevia oppilaitoksia, koska CAO toimittaa kopiot hakemuksesta jokaisella hakukohteena olevalle korkeakoululle. Paperihakemuksen käsittelystä peritään käsittelymaksuna 40 euroa ja online-hakemuksen käsittelystä 30 euroa; myöhästyneen hakemuksen käsittelymaksu on kaksinkertainen. Eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta myöhästyneitä hakemuksia otetaan vastaan aina toukokuun 1. päivään asti (yksityiskohtaiset tiedot CAO:n käsikirjassa). Opiskelija voi tehdä hakukohdevalintoihinsa muutoksia ilman lisämaksua vielä heinäkuun 1. päivään saakka. Näin ollen myös hakuukevään abiturientit voivat osallistua hakuun. Tieto haun lopputuloksesta saattaa tulla vasta syyskuussa.

CAO:n yhteishakujärjestelmän ulkopuolisiin korkeakouluihin pyrkivän on otettava yhteyttä suoraan kyseessä olevan oppilaitoksen opintotoimistoon (*Admissions Office* tai *Registrar's Office*). Tarkemmat tiedot opintojen sisällöstä ja hakumenettelystä eri koulutusohjelmiin saa opinto-oppaista (*Undergraduate Prospectus* tai *Calendar*), joita voi tilata korkeakoulujen opintotoimistoista pientä maksua vastaan. Useimpien oppilaitosten kotisivuilla nämä oppaat ovat myös saatavilla verkossa.

3.2 Ammatilliset oppilaitokset

Hakumenettely *Further Education/Post Leaving Certificate* -koulutukseen vaihtelee koulutusala riippuen, mutta yleensä opiskelupaikkaa haetaan suoraan oppilaitokselta. Suosituimmille kursseille pyrkii enemmän hakijoita kuin paikkoja on tarjolla, jolloin valinta perustuu yleensä haastatteluun, arvosanoihin (ml. *Leaving Certificate* eli ylioppilastodistus) ja toisinaan myös työnäytteisiin.

Yksityiskohtaisia tietoja hakumenettelystä saa suoraan oppilaitoksista. Yleensä ammatillinen koulutus on ilmaista tutkinto- ja hallinnollisia maksuja lukuun ottamatta. Yleistä tietoa ammatillisesta koulutuksesta voi pyytää Irlannin opetusministeriön alaiselta FETACilta (Further Education and Training Awards Council, <http://www.fetac.ie>).

FETAC *level 2* -tutkinnolla voi edetä tietyille *certificate*- ja *diploma*-kursseille teknillisiin oppilaitoksiin (*Institutes of Technology*). Tällä pohjatutkinnolla hakeville on varattu opiskelupaikkoja useille näissä oppilaitoksissa opetettaville aloille (mm. taide ja muotoilu; liiketoiminta- ja hallintoala; tiede- ja teknologia-ala). Näihin oppilaitoksiin haetaan CAO:n yhteishakujärjestelmän kautta.

Sairaanhoitoalan koulutuksen hakumenettely riippuu toivotusta erikoistumisalasta. Erikoistumisaloista *General*, *Psychiatric* ja *Mental Handicap Nursing* kuuluvat CAO:n hakujärjestelmään. Jokaisen alalle hakevan on oltava yhteydessä suoraan siihen oppilaitokseen, johon on hakemassa,

sekä tutustuttava the Nursing Careers Centre at An Bord Altranaisin julkaisemaan aineistoon (<http://www.nursingcareers.ie/>).

Myös osa maatalousalan koulutuksesta on mukana CAO:n hakujärjestelmässä. Yksityiskohtaista tietoa alan koulutuksesta tarjoaa maatalous- ja elintarvikeneuvosto (Teagasc, <http://www.teagasc.ie>). Hotelli, ravintola- ja matkailualan koulutuksesta kannattaa tiedustella CERT:iltä (The State Tourism Training Agency). Yleistä tietoa työharjoittelusta ja oppisopimuskoulutuksesta Irlannissa tarjoaa FÁS (Foras Áiseanna Saothair, Training & Employment Authority, <http://www.fas.ie>).

Kaikkien edellä mainittujen organisaatioiden yhteystiedot löytyvät oppaan lopusta.

3.3 Opiskelijoiden neuvonta

3.3.1 Neuvonta Suomessa

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO (<http://www.cimo.fi>) palvelee opiskelusta ulkomailla ja muista kansainvälistymismahdollisuuksista kiinnostuneita. CIMOn ylläpitämä Maailmalle.net-palvelu (<http://www.maailmalle.net>) sisältää tietoa opiskelusta ja työ- tai elämäkokemuksen hankkimisesta ulkomailla. Tämä Suuntana Irlanti -opas ja sarjaan kuuluvat muut maakohtaiset oppaat löytyvät pdf-muodossa Maailmalle.net-palvelun kohdasta Lisätietoja > Maaoppaat.

CIMOn tietopalvelussa voi itse perehtyä ulkomailla opiskelua ja muita kansainvälistymismahdollisuuksia koskeviin tiedonlähteisiin. Maakohtaisen aineiston lisäksi kokoelma sisältää hakuteoksia, käsikirjoja ja oppaita sekä esitteitä. Asiakkaiden käytössä on myös Internet-yhteydet. Tietopalvelun päivystäjä opastaa tarvittaessa aineiston käytössä ja tiedonhaussa.

Perustietoa opiskelusta ulkomailla saa myös työvoimatoimistojen koulutus- ja ammattitietopalveluista kautta maan, sekä korkeakoulujen omista kansainvälisten asioiden toimistoista.

3.3.2 Neuvonta Irlannissa

Tärkeä koulutustiedotuksesta vastaava keskusorganisaatio Irlannissa on Dublinissa sijaitseva National Centre for Guidance in Education (<http://www.ncge.ie>). Se tuottaa opiskeluun ja koulutukseen liittyvää aineistoa opinto-ohjauksen alalla työskenteleville. Yhteystiedot löytyvät oppaan lopusta.

FÁS (Foras Áiseanna Saothair, Training and Employment Authority) on työharjoittelun ja oppisopimuskoulutuksen keskusvirasto ja vastaa Suomen työhallintoa. Sen puoleen voivat kääntyä myös muista EU-maista tulevat nuoret, jotka ovat kiinnostuneita työskentelystä, työharjoittelusta tai oppisopimuskoulutuksesta Irlannissa.

Hakijan on otettava yhteyttä suoraan oppilaitoksiin seuraavien tietojen saamiseksi: viimeinen ilmoittautumispäivämäärä, kurssien alkamisajat, kielikokeen sisältö ja ajankohta, apurahojen hakuajat, ilmoittautumis- ja lukukausimaksut, opiskelija-asuntolat sekä työskentelymahdollisuudet.

Lähes kaikissa irlantilaisissa oppilaitoksissa on kansainvälisten asioiden toimisto, jonka puoleen suomalaisetkin opiskelijat voivat kääntyä. Lisäksi yliopistojen ylioppilaskunnat tarjoavat neuvontaa opintososiaalisissa kysymyksissä ja opastavat usein myös esimerkiksi asunnon etsimisessä ja työnhauksussa. Useimmissa yliopistoissa eri uskontojen kaplaanit toimivat opiskelijoiden tukihenkilöinä ja heidän puoleensa voi kääntyä missä tahansa asiassa.

Irlannissa opiskelevia ulkomaalaisia auttavat myös ICOS (Irish Council for Overseas Students, <http://www.icosirl.ie/>) ja IEBI (International Education Board Ireland, <http://www.educationireland.ie/>).

4. Opiskelu Irlannissa

4.1 Yliopisto-opinnot

Irlantilaisten yliopistojen lukuvuosi alkaa syyskuun puolivälin ja lokakuun alun välisenä aikana ja loppuu touko-kesäkuussa oppilaitoksesta riippuen. Lukuvuosi jakautuu yleensä kolmeen lukukauteen (*term*): loka-joulukuu (*Michaelmas*), tammi-maaliskuu (*Hilary*) ja huhti-toukokuu (*Trinity*). Lukukausiensa välissä on noin neljän viikon lomajaksot jouluna ja pääsiäisenä.

Jotkut oppilaitokset ovat viime vuosina siirtyneet kahden lukukauden (*semester*) järjestelmään. Yliopistoissa on viiden päivän työviikko ja kirjastot ovat yleensä auki kymmeneen illalla. Luennot alkavat useimmiten klo 9 jälkeen ja loppuvat iltapäivällä klo 16–18.

Opetuskielenä on englantia, jota ulkomaisen opiskelijan on hallittava hyvin pystyäkseen ymmärtämään luentoja, käyttämään aineistoja, osallistumaan keskusteluryhmiin (*tutorials*) ja valmistelemaan kirjallisia töitä. Kielitaidon parantaminen sinänsä on kuitenkin yksi ulkomailla opiskelun päätarkoituksista, ja osa oppilaitoksista järjestävää myös erillistä englannin opetusta ulkomaisille opiskelijoille. Yleisesti ottaen ulkomaiset opiskelijat pyritään integroimaan muuhun opiskelijajoukkoon niin hyvin kuin mahdollista, ts. heitä ei kohdella omana erillisryhmänään.

Luennot muodostavat opetuksen pääosan. Niiden lisäksi joihinkin kursseihin sisältyy käytännön harjoituksia, seminaari-istuntoja, projektitöitä ja esseitä – opiskelu on siis varsin samantyyppistä kuin suomalaisissa yliopistoissa.

Yksi suurimmista eroista suomalaisten ja irlantilaisten yliopistojen välillä on tenttijärjestely. Lukukauden aikana tapahtuvaa arvostelua on yleisesti ottaen vähän; pääpaino opiskelussa on lukukauden lopussa järjestettävissä tenteissä (*exams, finals*). Lukukauden aikana saatetaan kuitenkin järjestää välitenttejä (*mid-terms*), joiden arvosana muodostaa osan kurssin lopullisesta arvosanasta. Tärkein tenttikausi on touko-kesäkuussa, joten vaihto-opiskelijoiden on hyvä varautua viipymään Irlannissa ainakin kesäkuun puoleenväliin saakka. Oppilaitos saattaa vaatia ulkomaisilta opiskelijoilta jopa kirjallisen sitoumuksen, että he osallistuvat kaikkiin vaadittuihin loppotentteihin. Ulkomaiset vaihto-opiskelijat, jotka opiskelevat Irlannissa esimerkiksi vain syyslukukauden, voivat usein sopia muista järjestelyistä oppilaitoksensa kanssa, mutta käytäntö on aina syytä varmistaa hyvissä ajoin. Uusintatenttejä järjestetään syksyllä. Käytössä on arvosteluasteikko, jossa saavutetut tulokset ilmaistaan prosentteina kokonaisuudesta. Parhaan arvosanan saa yleensä, jos on saavuttanut vähintään 70 % kokonaisuudesta ja läpipääsyn rajana on yleensä 40 %.

Yliopisto-opiskelu Irlannissa ei ole yhtä vapaamuotoista kuin Suomessa: perustutkintotasolla vapaavalintaisten kurssien määrä on yleensä erittäin rajattu, joskin suuntaus on kohti joustavampaa käytäntöä. Kurssivalinta on yleensä rajattu tiettyihin vuosikursseihin (*first year courses, second year courses, third year courses* jne.). Koulutusohjelmat ovat joko yhden alan aineita käsittäviä (*single*

subject degree) tai kahden aineen yhdistelmiä (*combined degree*). Joissakin yliopistoissa opiskelijat opiskelevat ensin vuoden tai kaksi pakollisia aineita ja valitsevat vasta sen jälkeen varsinaisen pää-aineen, tai pää- ja sivuaineen. Ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat saavat yleensä valita suorittamansa kurssit vapaammin, ja esimerkiksi yhdistellä opintojaksoja eri tiedekunnista ja eri vuosikursseilta. Opintosuunnitelma ja kurssit, jotka tulevat osaksi suomalaista tutkintoa, täytyy kuitenkin hyväksyttää omalla oppilaitoksella.

Irlantilaisessa korkeakoulujärjestelmässä karsintaa tapahtuu varsinkin ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen: opiskelijan on läpäistävä tenttinsä viimeistään uusinnassa voidakseen jatkaa opiskelua seuraavana vuonna. Tiukasta suorituskontrollista huolimatta opintonsa keskeyttäneiden määrä on irlantilaisissa yliopistoissa hyvin alhainen, mikä johtunee opiskelijoiden intensiivisestä seurannasta ja opastuksesta. Irlantilaisten yliopisto-opiskelijoiden erityispiirre on myös nuori keski-ikä: vain murto-osa opintonsa aloittavista on yli 20-vuotiaita. Suurin osa on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon 22-vuotiaana. 23-vuotias on yleensä Irlannissa jo aikuisopiskelija (*mature student*).

Ylioppilaskunnan jäsenyys on Irlannissa yleensä automaattinen. Kansallisen opiskelijaliiton nimi on Union of Students in Ireland (USI, <http://www.usi.ie>). Siihen eivät kuitenkaan kuulu kaikki ylioppilaskunnat. Ylioppilaskunnat puolustavat opiskelijoiden etuja koulutukseen liittyvissä ja sosiaalisissa asioissa. Ne neuvovat opiskelijoita opintososiaalisissa kysymyksissä, ylläpitävät ravintoloita, järjestävät kulttuuritilaisuuksia jne. Opiskelijat suorittavat ylioppilaskuntamaksun ilmoittautumisen yhteydessä. Ylioppilaskunnat eivät ole samalla tavoin taloudellisesti itsenäisiä kuin suomalaiset vastaavat järjestöt. Irlantilaisissa korkeakouluissa on myös runsaasti erilaisia opiskelijayhdistyksiä (*clubs, societies*), jotka voivat olla esimerkiksi poliittisia, uskonnollisia tai harrastuspohjaisia tai koostuvat tietyn oppiaineen opiskelijoista. Useimmissa korkeakouluissa toimii oma yhdistys myös ulkomaalaisille opiskelijoille. Irlannissa opiskelevia ulkomaalaisia auttaa myös ICOS (Irish Council for Overseas Students). ICOSin kotisivuilta Internetistä (<http://www.icosirl.ie/>) löytyy mm. Irlannissa opintoja suunnittelevalle ulkomaiselle opiskelijalle suunnattu erinomainen tietopaketti.

4.2 Ammatilliset opinnot

Further Education/Post Leaving Certificate (PLC) -kurssit on suunniteltu valmistamaan opiskelijoita työelämään. Kursseja on tarjolla paljon ja ne on usein suunniteltu vastaamaan paikalliseen työvoiman kysyntään. Monille kursseille osallistujille ne toimivat myös jatko-opintojen suunnittelun tukena. Suurin osa kursseista on kestoltaan yhden tai kahden vuoden mittaisia. Kaikki tutkinnot muodostuvat itsenäisistä ja erikseen arvoiteltavista moduuleista.

PLC-kursseilla lähtökohtana on alakohtaisen tietämyksen, perustaitojen ja työkokemuksen yhdistäminen. Noin puolet kurssien sisällöstä on alan teknisten taitojen opiskelua ja käytännön sovelluksia ja neljännes varsinaista työskentelyä. Tutkinnon voi saada seuraavilta koulutusaloilta: taide- ja muotoiluala; liiketoiminta- ja hallintoala; tiede-, teknologia- ja luonnonvara-ala; palvelu-, vapaa-

aika- ja matkailuala sekä viestintäala. Tietoa eri alojen ammatillisen koulutuksen tarjonnasta saamm. seuraavista organisaatioista: maatalousala Teagasc, Irish Agriculture and Food Development Authority (<http://www.teagasc.ie>), matkailuala The State Tourism Training Agency CERT (<http://www.cert.ie>), sairaanhoitoala The Nursing Board (<http://www.nursingboard.ie/>).

Oppisopimuskoulutuksesta saa tietoa FÁSilta (http://www.fas.ie/services_to_jobseekers/apprenticeship.html).

4.3 Englannin kielen opiskelu Irlannissa

Yli 150 000 opiskelijaa vuodessa opiskelee englantia Irlannissa. Useimmat yliopistot ja korkea-asteen oppilaitokset tarjoavat omia englannin kielen kursseja kielikeskusten kautta. Lisäksi Irlannissa toimii yli 150 tunnustettua kielikoulua. Tarjolla on sekä lyhyt- että pitkäaikaisia ohjelmia. Useimmat kielikeskukset tarjoavat myös valmentavaa opetusta virallisia kielitutkintoja varten. Irlannin yliopistojen kielikeskuksissa voi yleensä suorittaa tavallisimpia englannin kielen tutkintoja kuten TOEFL, IELTS, Cambridge, Oxford ja Trinity College London.

Tietoa kielikoulujen tunnustamisesta saa seuraavilta tahoilta: Advisory Council for English Language Schools – ACELS (<http://www.acels.ie>), MEI-RELSA Marketing English in Ireland – Recognised English Language Schools Association (<http://www.mei.ie>), sekä International Education Association of Ireland IEAI (<http://www.ieai.ie>).

5. Kustannukset ja rahoitus

5.1 Opintojen kustannukset

Ulkomailla opintoja suunnittelevan on otettava tarkoin etukäteen selvää, mitä opiskelu maksaa. Kustannuksia kertyy lukukausimaksuista ja muista mahdollisista opiskelumaksuista kuten kirjastojen, laboratorioiden ja oppilaitosten tietokoneiden käyttömaksuista, valokopioista, kirjoista ja opiskelumateriaaleista, ylioppilaskunnan jäsenmaksusta, sekä tavanomaisista elinkustannuksista, vakuutusmaksuista ja matkakuluista. Kustannukset vaihtelevat opiskelukaupungin, opiskeltavan alan ja henkilökohtaisten kulutustottumusten mukaan huomattavastikin: elinkustannukset ovat kalleimmat suurissa kaupungeissa (varsinkin Dublinissa), ja taide- ja käsityöaloilla voi joutua mak samaan opiskelussa tarvittavia materiaaleja. Opiskelun kustannuksista kannattaa kysellä suoraan vastaanottavasta oppilaitoksesta.

5.1.1 Lukukausimaksut

Tällä hetkellä (syksy 2006) suomalainen opiskelija voi EU-maan kansalaisena suorittaa normaalisti ensimmäiseen tutkintoonsa kuuluvia korkea-asteen opintoja ilman lukukausimaksua. EU-maan kansalaiseksi lasketaan henkilö, joka on asunut edellisten viiden vuoden aikana vähintään kolme vuotta EU-maassa. Lukukausimaksuja ei peritä yliopistoissa (*university*), teknillisissä oppilaitoksissa (*institutes of technology*), opettajankoulutuslaitoksissa (*colleges of education*) eikä muutamissa *college*issa. Edellytyksenä on, että tutkinnon pituus on vähintään kaksi vuotta ja kyseessä on täysipäiväinen opiskelu. Lista oppilaitoksista, joissa ei tarvitse maksaa lukukausimaksuja, löytyy nettisivulta <http://www.heai.ie/system/index.htm>. Poikkeuksena ovat yksityiset *colleget*, jotka eivät ole valtion tukemia. Niissä lukukausimaksut vaihtelevat aloittain ja saattavat olla 1 700–3 400 euroa vuodessa. Lisätietoja lukukausimaksuista kannattaa tiedustella suoraan oppilaitoksista.

Useat korkeakoulut perivät ilmoittautumismaksun ja maksun hallinnollisista kuluista (*capitation/registration/examination fee*), yleensä noin 700–800 euroa vuodessa. Ilmoittautumismaksu sisältää ylioppilaskunnan jäsenmaksun. Lisäksi opiskelija joutuu maksamaan mahdollisten opiskelijajyhdistysten jäsenmaksut.

Postgraduate-tason opintojen lukukausimaksut vaihtelevat huomattavasti yliopistoittain ja aloittain. Kalleinta on lääketieteiden ja halvinta ihmistieteiden (humanistiset tieteet, yhteiskunta- ja taloustieteet sekä oikeustiede) opiskelu. Teknisten ja luonnontieteellisten aineiden maksut ovat edellä mainittujen välillä. Lukukausimaksut saattavat joissain tapauksissa laskea ensimmäisen lukuvuoden jälkeen. *Postgraduate*-opintoja suunnittelevan kannattaa ottaa suoraan yhteyttä kiinnostuksensa kohteena olevaan yliopistoon lukukausimaksun ja mahdollisten muiden opintoihin liittyvien kulu- lujen selvittämiseksi. Huomaa, että *postgraduate* ei tarkoita samaa kuin Suomessa jatko-opiskelija. Suomalainen gradua tekevä opiskelija on Irlannissa jo *postgraduate* siinä missä väitöskirjaa tekevä-

kin. Suomalaiset apurahoja myöntävät tahot (Suomen Akatemia ym.) rahoittavat kuitenkin pääasiassa vain tohtoritason opintoja. *Postgraduate*-opintoihin on mahdollista hakea Irlannissa avustusta tietyin edellytyksin. The Higher Education Grants Schemea hallinnoi sen alueen paikallishallinto (Country Council, County Borough Corporation), jonka alueella hakija asuu.

5.1.2 Elinkustannukset ja hintataso

Elinkustannukset Irlannissa eivät juuri poikkea Suomesta. Eläminen Dublinissa on kuitenkin kallista Helsinkiin verrattuna. Kansainvälinen opiskelijakortti (ISIC) oikeuttaa alennuksiin monissa viihdetapahtumissa (elokuvat, näyttelyt ym.) sekä useissa muissa palveluissa. Julkisissa liikennevälineissä opiskelija-alennuksen saa ISIC-korttiin ostettavalla *travelsave*-tarralla, erillisellä Student Travelcardilla (12 euroa, kelpaa Dublinin paikallisliikenteessä, junissa, ja kaukoliikenteen busseissa), sekä irlantilaisten oppilaitosten omilla opiskelijakorteilla.

Opiskelijoiden kuukausimenot vaihtelevat hyvin paljon elintavoista ja kulutustottumuksista riippuen. Yleisten elinkustannusten kattamiseen kannattaa kuitenkin varata ainakin 900 euroa/kk. Summa ei sisällä itse opinnoista aiheutuvia kustannuksia.

Eräitä keskimääräisiä hintoja Irlannissa vuonna 2006 (euroa)

Asuminen (vuokra/viikko)	
Huone opiskelija-asuntolassa	120–180
Huone off-campus (self-catering accommodation)	80–150
Huone irlantilaisessa perheessä (digs/lodgings)	100–150
Yö retkeilymajassa	70–85

Huom! Self-catering -tyyppisessä majoituksessa täytyy varautua maksamaan vuokraennakkoa sekä erikseen kaasu-, sähkö-, lämmitys- ja jätehuoltolaskut.

Ruokailu/viikko	70–100
-----------------	--------

Matkustaminen	
Bussi kertalippu (Dublin)	1,35
Viikkolippu (Dublin)	16,50
Kuukausilippu (Dublin)	64,00
Bussi/juna meno-paluu	
Dublin-Cork	18/38,50
Dublin-Galway	18/25,50

Vapaa-aika	
Elokuvalippu	7–12
Teatteri/konserttilippu	8–
Lippu urheilutapahtumaan	20–40
Kuntosali (12 kk)	180
Yökerhon sisäänkäynti	7–15

Perheellisen opiskelijan arki Irlannissa voi olla hankalaa. Päivähoito on yksityistä ja hyvin kallista. Joillakin oppilaitoksilla on omia päivähoitopaikkoja hieman edullisemmin hinnoin. Noin neljävuotiaana lapset aloittavat koulun ns. *infant class* -esiopetusluokalla. Lasten kanssa liikkuminen julkisissa liikennevälineissä on huomattavasti hankalampaa kuin Suomessa, eli oman auton hankkiminen voi olla välttämätöntä.

5.2 Opintojen rahoitus

5.2.1 Opintotuki

Opintotukea voidaan myöntää ulkomailla opiskeluun, jos opinnot vastaavat Suomessa tuettavia opintoja tai sisältyvät Suomessa suoritettavaan tutkintoon. Tukea ei myönnetä opiskeluun kielikursseilla, yliopistoihin pääsyyn valmentaviin opintoihin eikä yleensä lukion vaihto-opiskeluun. Kesäaikana suoritettaviin, tutkintoon sisältyviin opintoihin tukea voidaan kuitenkin myöntää, mutta sitä on haettava erikseen. Opintotuen ulkomaille saamisen yleisenä edellytyksenä on, että hakija on Suomen, EU- tai ETA-maan tai Sveitsin kansalainen, jolla on ollut kotikunta Suomessa vähintään kaksi vuotta opintoja edeltävän viiden vuoden aikana. Oleskelun on oltava luonteeltaan tilapäistä ja lähinnä opiskelusta aiheutuvaa. Lisätietoja muita kuin Suomen kansalaisia koskevista myöntämishdoista saa Kelan toimistoista.

Yli vuoden ulkomailla opiskeleva ei automaattisesti kuulu Suomen sosiaaliturvan piiriin, vaan oikeutta sosiaaliturvan säilyttämiseksi tulee hakea erillisellä lomakkeella (Y38). Alle vuoden ulkomailla opiskelevan oikeus Suomen sosiaaliturvaa ratkaistaan ilman erillistä hakemusta opintotuen myöntämispäätöksen perusteella. Jos opiskelija ei ole saanut Kelasta ulkomaan yksikölle palautettavaa lomaketta tai päätöstä Suomen sosiaaliturvan piiriin kuulumisesta, kannattaa asia varmistaa Kelan toimistosta. Sosiaaliturvan piiriin kuulumisesta riippuu esimerkiksi oikeus saada sairausvakuutusetuksia.

Ulkomailla tutkintoa suorittavan on toimitettava Kelalle jokaisen lukuvuoden alussa oppilaitoksen läsnäolotodistus sekä todistus edellisen vuoden opintosuorituksista.

Lisätietoja ulkomailla opiskelevan sosiaaliturvasta sekä opintotuen myöntämishdoista ulkomaille saa Kelan toimistoista.

Opintotuen määrät ulkomailla opiskelevalle (vuonna 2006)

Tutkintoon johtavissa korkeakouluopinnoissa ja ammatillisissa opinnoissa opintorahan suuruus ulkomailla opiskeleville on 259,01 euroa. Opintolainan valtiontakaus korkeakouluopiskelijoille on 440 euroa ja muille 360 euroa kuukaudessa. Asumislisän suuruus on 210 euroa kuukaudessa, mutta vanhempien omistamassa asunnossa kuitenkin enintään 58,87 euroa/kk. Opiskelijan omat, vanhempien ja puolison tulot otetaan opintotuen määrää laskettaessa huomioon samoin kuin Suomessa. Ulkomailla opiskelevalle voidaan myöntää asumislisä, vaikka hän asuisi samassa asunnossa lapsensa tai puolisonsa lapsen kanssa.

Jos opiskelija työskentelee opintojen ohessa ja nostaa samanaikaisesti opintotukea, vaikuttavat tulot opintotuen määrään. Opiskelija on velvollinen ilmoittamaan ulkomailla saadut tulot opintotuen myöntäjälle. Tarkempaa tietoa palkkatulon tuloajoista saa Kelan opintotukiesitteistä sekä Internetistä (<http://www.kela.fi>).

5.2.2 Apurahat

Perustutkinto-opiskelijalla ei ole juuri muuta mahdollisuutta rahoittaa opiskeluaan kuin opintotuki, koska apurahat ja stipendit on varattu lähinnä jatko-opiskelijoiden käyttöön. Joitakin mahdollisuuksia kuitenkin saattaa löytyä. Muun muassa oma oppilaitos Suomessa, yksityiset ja kansainväliset säätiöt tai järjestöt sekä kaupungit ja kunnat myöntävät erilaisia opintostipendejä ja apurahoja. Kannattaa selvittää, löytyisikö niistä jotakin sellaista, jota voisi hakea. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijat, jotka lähtevät Irlantiin tutkintoon kuuluvaan opiskeluun, voivat saada omalta oppilaitokseltaan avustusta matkakustannuksiin ja mahdollisesti muihinkin kuluihin. Lisätietoja saa omasta oppilaitoksesta. Jotkut colleget Irlannissa myöntävät stipendejä, joita voivat hakea myös ulkomaiset opiskelijat. Näitä on tiedusteltavasuooraan oppilaitoksilta.

Irlannin hallitus myöntää Suomen ja Irlannin väliseen kulttuurivaihtosopimukseen perustuvia apurahoja (8 kk) suomalaisille perustutkinto-opintojen loppuvaiheessa oleville tai jatko-opiskelijoille (vuonna 2006 kaksi kpl). Hakuaika päättyy toivottua lukuvuotta (loka-kesäkuu) edeltävän tammikuun lopussa. Irlanti myöntää lisäksi vuosittain apurahoja iirin tai englannin kielen opiskelijoille Dublinin, Corkin ja Galwayn yliopistojen kesäkursseille (kaksi kpl vuonna 2006) osallistumista varten. Myös kesäkurssiapurahojen hakuaika päättyy tammikuun lopussa. Hakulomakkeita saa CIMOsta tai korkeakoulujen kansainvälisten asioiden yksiköistä. Lomakkeen voi myös tulostaa CIMO:n [www-sivuilta](http://www.cimo.fi) osoitteesta <http://www.cimo.fi> kohdasta Lomakkeet. Hakemukset toimitetaan CIMOon.

Lisätietoja muista ulkomailla opiskeluun suunnatuista suomalaisista apurahoista saa mm. Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) julkaisemasta *Apurahat ja opintotuki* -kirjasta (ks. myös SYL:n kotisivut <http://www.syl.helsinki.fi/opiskelijat/apurahat.html>) ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran julkaisemasta *Säätiöluettelo*-kirjasta (ks. myös <http://www.skr.fi/apurahat.html>). Kansainvälisten

säätiöiden tms. apurahoja voi etsiä vuosittain ilmestyvästä teoksesta *The Grants Register* sekä Unescon toimittamasta *Study Abroad* -kirjasta. Kirjat löytyvät suurimmista kirjastoista, suurista työvoimatoimistoista ja CIMOn tietopalvelusta. Kaikkien stipendien ja apurahojen hakuprosessiin kannattaa varata riittävästi aikaa, ja aloittaa haku mahdollisimman pian kun lähtö ulkomaille on varmistunut.

5.2.3 Työskentely opintojen ohella

Opintojen ohella on mahdollista työskennellä rajoituksetta, jos onnistuu löytämään työpaikan ja pystyy sovittamaan työskentelyn opintojen lomaan. Opiskelun rahoitusta ei kuitenkaan kannata laskea palkkatyön varaan, koska tiivistahtinen opiskelu ei välttämättä jätä aikaa työskentelylle. Ks. tarkempia tietoja tämän oppaan kohdasta III Työskentely. Opintotukea nostavan tulee huomioida, että ulkomailla saadut tulot vaikuttavat opintotuen tulorajoihin samalla periaatteella kuin Suomessa ansaittu palkka.

5.3 Usein kysytyjä kysymyksiä – UKK

Mitkä ovat pääsyvaatimukset Irlannin korkeakouluihin?

Yleisenä pääsyvaatimuksena on suomalainen yo-tutkinto. Lisäksi oppilaitokset asettavat omia vaatimuksiaan koulutusohjelmasta riippuen. Ulkomaisilta hakijoilta vaaditaan myös yleensä kielikokeen suorittamista, esim. TOEFL-kokeessa 550 pistettä tai IELTS-kokeessa 6,5. Jotkut oppilaitokset eivät kuitenkaan vaadi pohjoismaisilta hakijoilta erityisiä kielikokeita. Tarkat tiedot siitä, mitkä arvosanat todistuksesta otetaan huomioon, saa oppilaitoksen opintotoimistoista (*Admissions Office*).

Miten Irlannin korkeakouluihin haetaan?

Undergraduate studies, alemman korkeakoulututkinnon suorittaminen

Haku lähes kaikkiin koulutusohjelmiin tapahtuu keskusvalintatoimiston kautta (Central Applications Office, CAO). Samaan hakulomakkeeseen voi listata suosituimmuusjärjestyksessä jopa kymmenen eri koulutusohjelmaa. Yleensä pääsykokeita ei järjestetä vaan valinta tehdään todistusten arvosanojen perusteella. Tarkat tiedot siitä, mitkä arvosanat todistuksesta otetaan huomioon, saa oppilaitoksen opintotoimistoista (*Admissions Office*). Tietoa siitä, mitkä oppilaitokset eivät kuulu CAO:n yhteishakuun, saa CAO:n kotisivulta (<http://www.cao.ie>).

Kotisivulta saa myös hakulomakkeita sekä lisätietoa koulutusohjelmista ja hakumenettelystä.

Postgraduate studies, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaminen

Haku *postgraduate*-opintoihin tapahtuu suoraan oppilaitokseen. Jokaisella laitoksella on yleensä *postgraduate*-hakemuksista vastaava henkilö, johon saa yhteyttä joko laitoksen kotisivun kautta tai ottamalla yhteyttä kyseisen oppilaitoksen *postgraduate studies office* -toimistoon. Tietoa *postgraduate*-opinnoista saa myös oppilaitosten kansainvälisten toimistojen kautta (*International Office*). Irlannissa *postgraduate* ei tarkoita samaa kuin Suomessa jatko-opiskelija, vaan *master*-tutkintoa tekevä on *postgraduate* siinä missä tohtorintutkintoa suorittavakin.

Milloin on haku aika?

Undergraduate studies

EU:n jäsenmaista tulevien hakijoiden on lähetettävä hakemukset CAO:lle helmikuun 1. päivään mennessä. Systeemi, jossa jokainen opiskelija hakee yhtäaikaaisesti useampaan eri ohjelmaan kuitenkin tarkoittaa, että uusia paikkoja avautuu sitä mukaa, kun joku hakija hyväksyy tietyn koulutuspaikan. CAO:n ns. *late application deadline* on toukokuun ensimmäinen päivä, ja muutoksia hakemukseen voi tehdä ilman lisämaksua jopa heinäkuun 1. päivään saakka. Suomalaiset hakukevään abiturientit voivat siis osallistua seuraavan syksyn hakuun, mutta silloin suosituimmat koulutusohjelmat saattavat olla jo täynnä. Haku aika kannattaa aina tarkistaa CAO:n kotisivulta ennen hakuprosessiin ryhtymistä (<http://www.cao.ie>).

Postgraduate studies

Hakuajat *postgraduate*-opintoihin vaihtelevat oppilaitoksittain, mutta ne sijoittuvat yleensä maaliskuun väliseen aikaan. Lisätietoja saa suoraan kyseiseltä laitokselta.

Paljonko opiskelu Irlannissa maksaa?

Opasta kirjoitettaessa (syksy 2006) suomalainen opiskelija EU-maan kansalaisena voi suorittaa ensimmäiseen tutkintoon johtavia opintoja ilman lukukausimaksuja (siis esim. *postgraduate*-opinnoista peritään aina lukukausimaksu). Yleisesti ottaen lukukausimaksut Irlannissa ovat kuitenkin alhaisemmat kuin esim. vastaavista koulutusohjelmista perityt lukukausimaksut Yhdysvaltojen ja Britannian korkeakouluissa. Lisätietoja lukukausimaksuista saa suoraan oppilaitoksilta, *fees office* -toimistosta. Useimmat korkeakoulut perivät 700–800 euron suuruisen ilmoittautumismaksun (*capitation/registration/examination fee*), johon sisältyy ylioppilaskunnan jäsenmaksu.

Milloin lukuvuosi alkaa ja loppuu?

Irlannin korkeakouluissa lukuvuosi alkaa yleensä syyskuun puolivälin ja lokakuun alun välisenä aikana ja loppuu touko-kesäkuussa oppilaitoksesta ja koulutusohjelmasta riippuen. Yliopistojen lukuvuosi jakautuu kahteen tai kolmeen lukukauteen. Kolmen lukukauden järjestelmässä *Michaelmas*

term on loka-joulukuu, *Hilary term* tammi-maaliskuu ja *Trinity term* huhti-toukokuu. Lukukausien välissä on 3–4 viikon lomajaksot jouluna ja pääsiäisenä. Tenttikausi päättyy usein vasta kesäkuun puolessavälissä, joten ulkomaalaistenkin opiskelijoiden on varauduttava jäämään maahan siihen asti.

Mitkä ovat ulkomaisille hakijoille asetetut kielitaitovaatimukset?

Ulkomaisilta hakijoilta vaaditaan yleensä englannin kielikokeen suorittamista, esim. TOEFL-kokeessa 550 pistettä tai IELTS-kokeessa 6,5 pistettä. *Postgraduate*-hakijoille asetetut kielitaitovaatimukset ovat yleensä tiukemmat ja kielikokeista saatetaan vaatia enemmän pisteitä kuin *undergraduate*-hakijoilta. Jotkut oppilaitokset eivät kuitenkaan vaadi pohjoismaisilta hakijoilta erityisiä kielikokeita. Lisätietoja saa suoraan oppilaitoksista, *Admission Office* -toimistosta.

Millaiset ovat elinkustannukset ja mikä on Irlannissa hintataso?

Elinkustannukset Irlannissa eivät juuri poikkea Suomesta. Dublinissa kuitenkin sekä asuminen että eläminen on kallista Helsinkiin verrattuna. Opiskelijan kuukausimenot luonnollisesti vaihtelevat elintavoista ja kulutustottumuksista riippuen. Dublinissa kannattaa varata ainakin 900 euroa/kk opiskelu- ja elinkustannuksiin. Luku ei sisällä mahdollisia lukukausimaksuja. Elinkustannukset Irlannin muissa kaupungeissa ovat alhaisemmat. Lisätietoja saa oppilaitosten kansainvälisten toimistojen kotisivuilta, ks. myös oppaassa oleva linkkilista.

Missä voi opiskella mitä?

Erilaisia ulkomaalaisille opiskelijoille tarkoitettua esitteitä ja opaskirjoja on toimittanut:

International Education Board Ireland
IPC House
35-39 Shelbourne Road
Dublin 4
Puhelin +353 1 614 4836
Faksi +353 1 614 4839
<http://www.educationireland.ie>
info@educationireland.ie

Onko mahdollista saada apurahaa?

Suomalainen perustutkinto-opiskelija Irlannissa käyttää yleensä opiskelukustannuksiin suomalaista Kelan myöntämää opintotukea. Muita rahoitusmahdollisuuksia perustutkinto-opiskelijoilla ei juuri ole, koska apurahat on yleensä varattu jatko-opiskelijoille. Harvat oppilaitokset Irlannissa myöntävät stipendejä ulkomaisille perustutkinto-opiskelijoille. Jatko-opiskelijat sekä perustutkinnon loppuvaiheessa olevat voivat hakea apurahaa Irlantiin CIMOn kautta (ks. <http://www.cimo.fi> > Etsitkö tietoa CIMOn ohjelmista? > Apurahat jatko-opiskeluun ja tutkimustyöhön). Kaksi 8 kuukauden apura-

haa myönnetään vuosittain, hakuaika päättyy toivottua lukuvuotta edeltävän tammikuun lopussa. Irlanti myöntää lisäksi CIMOn kautta vuosittain apurahoja iirin tai englannin kielen kesäkursseille Dublinin, Corkin tai Galwayn yliopistoihin. Tietoja muista apurahoista saa mm. seuraavien linkkien kautta: [http://www.syl.helsinki.fi /opiskelijat/apurahat.html](http://www.syl.helsinki.fi/opiskelijat/apurahat.html) sekä <http://www.skr.fi /apurahat.html>.

II TYÖHARJOITTELU

6 Työharjoittelu Irlannissa

6.1 Työharjoittelu CIMOn kautta

Irlantiin voi hakeutua työharjoitteluun CIMOn kautta edustusto-ohjelmassa, IAESTE-ohjelmassa, ja luonnonvaraohjelmassa. Virkamiesohjelmassa valtionhallinnon virkamiehet voivat lähteä vaihtoon Irlantiin. Tarkemmat tiedot CIMOn kautta haettavista harjoittelupaikoista, virkamiesvaihdosta ja hakuaajoista löytyvät CIMOn www-palvelusta osoitteesta <http://www.cimo.fi>.

Edustusto-ohjelmassa harjoittelupaikat ovat Suomen edustustoissa ulkomailla. Ohjelmassa mukana olevista edustustoista ulkoasiainministeriö ja CIMO neuvottelevat vuosittain. Ohjelmaan voivat hakea korkeakouluopiskelijat. Hakijoilta edellytetään Suomen kansalaisuutta. Harjoittelusta ei makseta palkkaa vaan se rahoitetaan ulkoasiainministeriön ja CIMOn yhteisellä apurahalla.

Irlannista voi hakea harjoittelupaikkaa myös IAESTE-ohjelman kautta (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience). Ohjelman harjoittelupaikat on tarkoitettu 18 vuotta täyttäneille teknillisten korkeakoulujen ja ammattikorkeakoulujen insinööriopiskelijoille sekä eräille muille korkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille. Joissakin tapauksissa myös vastavalmistuneet voivat lähteä harjoitteluun IAESTE-ohjelman kautta. Hakijoilta edellytetään yleensä 2–3 vuoden opintoja sekä vähintään englannin kielen taitoa. Harjoittelu-aika on yleensä kesällä. Harjoittelusta saatava palkka ja muut etuudet kattavat yleensä vähimmäistason elinkustannukset.

6.2 Leonardo da Vinci -ohjelma

Suomalaisten ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien sekä vastavalmistuneiden ja nuorten työntekijöiden/työttömien on mahdollista lähteä Irlantiin työharjoitteluun Euroopan unionin Leonardo da Vinci -ohjelman kautta. Ohjelmassa tuetaan opiskelija- ja harjoittelijavaihtoa sekä asiantuntijavaihtoa. Yksityiset henkilöt eivät voi tehdä hakemusta, vaan apurahaa hakevat oppilaitokset, yritykset tai muut organisaatiot, jotka jakavat saamansa tuen edelleen hankkeensa tavoitteiden mukaisesti. 1–6 viikkoa kestävä asiantuntijavaihdot on tarkoitettu lähinnä opettajille, kouluttajille ja henkilöstövastaaville oppilaitoksissa ja yrityksissä.

Opiskelija- ja harjoittelijavaihdot voivat koskea ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien harjoittelua ulkomaisessa oppilaitoksessa tai yrityksessä (3–39 viikkoa) ja ammatillisen peruskoulutuksen tai oppisopimuksen suorittaneiden nuorten työntekijöiden tai työttömien ulkomaanharjoittelua

oppilaitoksissa tai oman alansa työpaikoilla (3–26 viikkoa). Lisätietoja ohjelman opiskelija- ja harjoittelijavaihdoista saa CIMOn lisäksi oppilaitosten kansainvälisistä asioista vastaavilta henkilöiltä.

6.3 Erasmus-ohjelma

Vuodesta 2007 lähtien myös Erasmus-ohjelman kautta voi lähteä opintoihin liittyvään kansainväliseen harjoitteluun 3–12 kuukaudeksi. Harjoittelupaikaksi soveltuvat irlantilaiset yritykset sekä yksityiset ja julkiset organisaatiot. Harjoittelijat voivat saada Erasmus-apurahan, joka kattaa osan vaihdon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista.

Harjoittelujakso luetaan hyväksi kotimaassa suoritettavaan tutkintoon. Lisätietoja oman korkeakoulun kautta avautuvista harjoittelumahdollisuuksista saa korkeakoulun Erasmus-yhdyshenkilöltä tai rekryointipalveluista. Erasmus-ohjelmasta kerrotaan lisää luvussa 2.2.

6.4 Comenius-ohjelma

Ohjelma tarjoaa opettajaksi opiskeleville mahdollisuuden hakeutua Comenius-apulaisopettaja-harjoitteluun. Apulaisopettajat työskentelevät 3–10 kuukautta vastaanottavan maan päiväkodissa, esiasteen tai perusasteen koulussa, lukiossa, ammatillisessa oppilaitoksessa tai aikuisoppilaitoksessa. Apulaisopettajalle maksetaan edestakainen matka kohdemaahan ja kuukausittaista apurahaa elinkustannusten kattamiseen. Luvussa 8.4 kerrotaan lisää Comenius-ohjelmasta.

6.5 Muita harjoittelumahdollisuuksia

Harjoittelumahdollisuuksista Irlannissa voi kysyä myös omasta oppilaitoksesta.

Opiskelijajärjestöt kuten (esimerkiksi talous- ja kauppatieteistä kiinnostuneiden opiskelijoiden AIESEC, oikeustieteilijöiden ELSA jne.) järjestävät harjoittelijavaihtoa.

Harjoittelupaikan voi hankkia myös itse.

Erilaisten harjoittelupaikkoja välittävien järjestöjen yhteystietoja on tämän oppaan lopussa.

III TYÖSKENTELY

7 Työskentely Irlannissa

Irlannin talous jatkaa kasvuaan ja työttömyysaste on Euroopan alhaisimpia, marraskuussa 2006 se oli 4,2 %. Työvoiman kysyntä on voimakasta ja palvelusektori on suurin työllistäjä. Kysyntää on mm. hotelli- ja ravintola-alan, terveydenhuoltoalan, rakennus- ja metallialan sekä tietoliikennealan työntekijöistä. Monikansalliset puhelinpalvelukeskukset etsivät myös suomen kieltä osaavia työntekijöitä. Irlanti on perinteisesti ollut suomalaisten työnhakijoiden suosituimpia kohteita. Suomalaisilla ja irlantilaisilla on moniin muihin maihin verrattuna varsin samankaltainen käsitys työnteosta, mikä varmasti osaltaan helpottaa suomalaisten sopeutumista paikalliseen työskentelyympäristöön.

7.1 Työntekijän oikeudet

Kaikilla ETA-maiden kansalaisilla on oikeus asua ja tehdä työtä Irlannissa ilman työlupaa. Yleensä työnteon voi aloittaa heti maahan saapumisen jälkeen, mutta joidenkin ammattien harjoittamisessa on rajoituksia: esimerkiksi terveydenhuollon työntekijöiden on rekisteröidyttävä ja saatava tutkintonsa tunnustetuksi Irlannissa ennen työskentelyn aloittamista. Irlannissa työskentelevillä suomalaisilla on samat oikeudet kuin irlantilaisilla suhteessa työpaikkaan, työskentelyolosuhteisiin, asunnon saamiseen, ammatilliseen koulutukseen, sosiaaliturvaan ja ammattiliiton jäsenyyteen. Perheenjäsenillä on oikeus tulla mukaan ja saada samat oikeudet.

Oleskeluluvan hankkimista suositellaan, mikäli oleskelu kestää yli kolme kuukautta. Hakemus oleskeluluvasta tehdään asuinpaikkakunnan poliisilaitoksella.

7.2 Työn hakeminen

Työnhaku Irlannista kannattaa aloittaa tutustumalla Internetissä olevaan perustietoon. Euroopan komission ylläpitämästä EURES-portaalista (<http://ec.europa.eu/eures/>) löytyvät mm. Irlannin työskentelyoloja koskevat tiedot (*Eläminen ja työskentely*) sekä siellä avoimena olevat työpaikat. Portaalissa on myös Oma EURES -osio, jossa työnhakijat voivat esittäytyä työnantajille tallentamalla työhakemuksensa ja ansioluettelonsa verkkopalveluun. Työnantajat puolestaan voivat hakea sopivia ehdokkaita avoimiin työpaikkoihinsa. Palvelussa on rekisteröitynä työnantajia myös Irlannista.

Suomessa voi tiedustella työnhausta ja työskentelystä Irlannissa myös työvoimatoimistojen EURES-neuvojilta, jotka kuuluvat Euroopan laajuiseen, yli 700 neuvojaa kattavaan yhteistyöverkostoon. He tiedottavat, ohjaavat ja välittävät työtä eurooppalaisista työmarkkinoista kiinnostuneille työnhakijoille. He tekevät tiivistä yhteistyötä ulkomaisten kollegojensa kanssa, järjestävät erilaisia tiedotus- ja rekrytointitilaisuuksia sekä ottavat tarvittaessa henkilökohtaisesti yhteyttä eri maiden

paikallisiin neuvojiin. Suomen EURES-neuvojien yhteystiedot sekä tiedot ajankohtaisista rekrytoinneista löytyvät osoitteesta <http://www.mol.fi/eures>

Tiedot avoimina olevista ulkomaan työpaikoista kannattaa myös käydä katsomassa työministeriön nettisivuilta <http://www.mol.fi> > **Avoimet työpaikat/Ulkomaat**).

Työnhakumenettelyt ovat samantapaisia kuin Suomessakin: avoimeksi ilmoitettua paikkaa voi hakea tai ottaa suoraan yhteyttä työnantajiin. Henkilökohtaiset kontaktit ovat aina hyödyksi työnhaussa. Työhakemuksen tulee yleensä liittää mukaan selkeä ansioluettelo eli CV (*Curriculum Vitae*). Yhtenäinen eurooppalainen CV-malli löytyy Internetistä esimerkiksi eurooppalaisen ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen CEDEFOPin kotisivuilta (<http://europass.cedefop.eu.int>). Ohjeita hakemuksen ja CV:n tekoon löytyy myös esim. FÁS:n kotisivulta: www.fas.ie (> **Services to Jobseekers** > **Job Seekers Pack**).

Hyviä perusohjeita Irlantiin työnhakuun lähtijä saa FÁS:n sivuilta: www.fas.ie > **Jobseekers** > **Know Before You Go**.

Työvoimatoimistot

Suomen työhallintoa vastaa Irlannissa FÁS (Foras Aiseanna Saothair eli Training and Employment Authority), Työnvälityksen lisäksi FÁS järjestää mm. **ammatinvalinnan ohjausta, koulutusta ja työharjoittelua**. FÁS:n **tarjoamien palveluiden piiriin pääsee ilmoittautumalla jossakin paikallisessa toimistossa**. Yhteystiedot, työpaikat ja paljon muuta hyödyllistä työnhakutietoa löytyy FÁS:n kotisivuilta.

FÁS

27–33 Upper Baggot Street

Dublin 4, Ireland

Puhelin +353 01 607 0500, faksi +353 01 607 0611

info@fas.ie

www.fas.ie

Yksityiset työnvälitystoimistot

Irlannissa toimii lukuisia yksityisiä työnvälitystoimistoja, jotka veloittavat tarjoamistaan palveluita työnantajilta. Kaikkien toimistojen on saatava lisenssi työministeriöstä (*Department of Enterprise, Trade & Employment*). Luettelon lisenssin saaneiden työnvälitystoimistojen osoitteista saa osoitteesta:

Employment Agencies
Department of Enterprise Trade & Employment
Kilrade Street
Dublin 2, Ireland
Puhelin +353 1 631 2121, faksi +353 1 631 2827
info@entemp.ie
www.entemp.ie

Työnvälitystoimistot löytyvät myös keltaisilta sivuilta (<http://www.goldenpages.ie>) kohdasta *Employment Agencies tai Recruitment Agencies* tai työnvälitystoimistojen liiton (National Recruitment Federation) sivuilta (www.nrf.ie).

Sanomalehdet

Tärkeimmät sanomalehdet Irlannissa ovat *The Irish Independent*, *The Irish Times* ja *The Irish Examiner*. Myös iltapäivälehdistä on työpaikkailmoituksia. Kansainvälisissä sanomalehdissä kuten *The International Herald Tribune* ja *The European* voi olla ilmoituksia johtotason tehtävistä sekä teknisen ja muun erikoisalan tehtävistä. Sanomalehdet löytyvät osoitteesta www.onlinenewspapers.com/ireland.htm.

Työpaikkaa voi myös hakea suoraan esim. hotellista, pubista, kaupasta tai ravintolasta, jos näkee *Apply within* -ilmoituksen ikkunassa. Opiskelijat voivat tiedustella tilapäistöitä mm. ylioppilaskunnilta ja yliopistojen *Careers and Appointments-* tai *Recruitment-*toimistoista.

Kauppakamarit

Irlannin kauppakamari on maansa laajin liike-elämän organisaatio, jonka jäsenenä on yli 11 000 erikokoista liike-elämän yritystä eri sektoreilta.

Kauppakamarin yhteystiedot:

Chambers Ireland.
Representative Organization
17 Merrion Square
Dublin 2, Ireland
Puhelin +353 1 661 2888, faksi +353 1 661 2811
<http://www.chambers.ie>
info@chambers.ie

Internet

Internetistä löytyy lukuisia työnhakuun liittyviä sivuja, joista monilla opastetaan myös CV:n ja työhakemuksen laadinnassa, mm:

www.recruitireland.com	Eri alojen työpaikkoja
www.irishjobs.ie	Eri alojen työpaikkoja
www.jobs.ie	Eri alojen työpaikkoja
www.monster.ie	Eri alojen työpaikkoja
www.hoteljobs.ie	Hotelli- ja ravintola-alan työpaikkoja
www.gradireland.com	Rekrytointipalvelu opiskelijoille
www.ucc.ie/careers	Corkin yliopiston rekrytointipalvelut

7.3 Työttömyys ja sosiaaliturva

Irlannissa sosiaaliturvasta vastaa sosiaaliministeriö (Department of Social and Family Affairs). Järjestelmä on nimeltään *Pay-Related Social Insurance* (PRSI). Korvaukset kattavat terveydenhoidon, eläkkeet, sairaus- ja työttömyyskorvauksen, invaliditeetin ja äitiysavustukset. Maksut vähennetään palkasta tai ne maksetaan itse, jos kyseessä on ammatinharjoittaja. Lisätietoa sosiaaliturvasta saa osoitteesta www.welfare.ie. Sosiaaliturvaan liittyvistä asioista löytyy maittain tietoa myös EURES-portaalista (<http://ec.europa.eu/eures/> > Living and Working Conditions).

Suomessa maksettavan työttömyyskorvauksen siirto

Jos on oikeutettu työttömyysturvaan Suomessa ja on ollut työttömänä työnhakijana vähintään neljä viikkoa ennen lähtöä Irlantiin työnhakuun, voi suomalaisen työttömyyskorvauksen siirtää kolmen kuukauden ajaksi Irlantiin, kun etsii sieltä työtä. Työmarkkinatukea ei kuitenkaan voi siirtää toiseen Eta-maahan.

Työvoimatoimistoon kannattaa ilmoittaa hyvissä ajoin ennen lähtöä aikomuksistaan lähteä työnhakuun ulkomaille sekä pyytää lomake E303 työttömyysturvan maksajalta eli Kelasta tai työttömyyskassalta. Työnhakijan on ilmoitauduttava Irlannissa sosiaalitoimistossa seitsemän päivän kuluessa siitä, kun työnhaku Suomessa on päättynyt eli seitsemän päivän kuluessa matkustuspäivästä. Lisätietoja saa Kelasta (www.kela.fi) ja työttömyyskassoilta (www.tyj.fi > työttömyysturva ja työ ulkomailla).

Työttömyys Irlannissa

Jos jää työttömäksi Irlannissa, tulee ilmoittautua paikallisessa sosiaalitoimistossa, joka neuvoa työttömyyskorvauksen hakemisessa. Jos työskentelyaika Irlannissa on lyhyempi kuin vaadittava työssäoloaika, voi sitä täydentää Suomessa tehdyllä työllä. Tätä varten tarvitaan Suomesta lomake E301,

jonka saa joko Kelasta tai työttömyyskassalta. Korvausta haetaan paikallisesta sosiaalitoimistosta, jossa opastetaan lomakkeiden täytössä, kerrotaan sosiaaliturvasta ja neuvotaan eteenpäin.

Eläkkeet

Jos on työskennellyt kahdessa tai useammassa ETA-maassa, on oikeutettu kunkin maan eläkkeeseen ansaitun suuruisena. Lisätietoja saa omasta eläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta.

Eläketurvakeskus
Opastinsilta 7
00520 Helsinki
Puhelin 010 7511
<http://www.etk.fi>

Lisätietoja kaikista Irlannissa maksettavista korvauksista saa myös osoitteesta:

Department of Social and Family Affairs*
Oisin House, 212-213 Pearse Street,
Dublin 2, Ireland
Puhelin +353 1 704 3000
info@welfare.ie
<http://www.welfare.ie>

Internet-sivuilta löytyy myös mm. julkaisu ”*Guide to Social Welfare Services*” ja yhteystiedot paikallistoimistoihin.

7.4 Verotus

Tulovero

Irlannissa työnantaja pidättää verot palkasta PAYE- (*Pay As You Earn*) -järjestelmän mukaisesti. Verokortin saa paikallisesta verotoimistosta. Verokorttia varten tarvitsee irlantilaisen henkilötunnuksen (*Personal Public Service Number*), jota voi hakea lähimmästä sosiaalitoimistosta (*Social Welfare Office*), ks. www.welfare.ie > Welfare Topics > Your PPS No.

Irlannissa on kaksi veroastetta, 20 % ja 42 %. Lisätietoja Irlannin verojärjestelmästä saa osoitteesta:

The Revenue Commissioners
Dublin Castle
Dublin 2, Ireland
Puhelin +353 1 647 4444 (ulkomailta soitettaessa)
<http://www.revenue.ie>

* Toimiston osoite muuttuu vuonna 2007, sähköposti- ja internet-osoite pysyvät samoina.

Internetsivulta löydät myös oppaan *Moving to Ireland Tax Guide*, jossa on ohjeet verokortin hakemisesta.

Kannattaa ottaa yhteyttä myös omaan verotoimistoon Suomessa ennen Irlantiin lähtöä. Yhteystiedot ja lisätietoja saa verohallinnon Internet-sivuilta (<http://www.vero.fi> >Vero-ohjeet/Kansainväliset tilanteet).

7.5 Työsuhdeasiat

Suomen työlainsäädäntö ei ole voimassa Irlannissa vaan Irlannilla on oma kansallinen työlainsäädäntönsä. Työsuhteen ehdot ovat työnantajan ja työntekijän välinen sopimusasia, mutta lait ja eri ammattialojen sopimukset säätelevät työehtoja.

Työsopimus voidaan solmia joko kirjallisesti tai suullisesti. Kirjallinen sopiminen on aina suositeltavaa, mutta vaikka sopimus olisi tehty pelkästään suullisesti, on työnantajan annettava kahden kuukauden kuluessa työsuhteen alkamisesta keskeiset työehdot (mm. palkka, työaika, irtisanomisaika) kirjallisesti työntekijälle tiedoksi. Työehdot on syytä tarkistaa huolellisesti ennen työn vastaanottamista.

Minimipalkka Irlannissa on 7,65 euroa/tunti (1.1.2006). Useilla ammattialoilla on kuitenkin omia sopimuksia, jotka voivat ylittää kansallisen minimipalkan. Työviikko on yleensä 38–42 tunnin pituinen. Pisin laillisesti sallittu työviikko on 48 tunnin mittainen. Useimpien työntekijöiden vuosilomaoikeus on vähintään neljä työviikkoa vuodessa.

Lisätietoja minimipalkasta, työsopimuksen teosta, työajoista, sairauslomista, työsuhteen päättämisestä ja muihin työehtoihin ja työlainsäädäntöön liittyvistä asioista saa Irlannin työministeriön työsuhdeneuvonnasta. Myös työsuhteeseen liittyvissä ongelmatilanteissa voi kääntyä heidän puoleensa. Neuvonnan Internet-sivuilla kannattaa aloittaa kohdasta *Frequently asked Questions* ja siellä on mm. hyvä perusopas *Guide to Labour Law* (ks. Employment Rights):

Department of Enterprise, Trade & Employment
Employment Rights Information Unit
Room G05
Davitt House
65a Adelaide Road, Dublin 2
Puhelin +353 1 631 3131, faksi + 353 1 631 3329
erinof@entemp.ie
<http://www.entemp.ie>

Myös *Citizens Advice Bureau* ja *Free Legal Advice Centre* (ks. Oikeusasiat) neuvovat ja auttavat eteenpäin.

Ammattijärjestöt ja -liitot

Irlannin Ammattiliittojen keskusjärjestö (Irish Congress of Trade Unions, ICTU) on noin 750 000 palkansaajan etujärjestö, johon kuuluu jäseninä yhteensä yli 60 eri ammattiliittoa. ICTUn kotisivuilta löytyy lisätietoja liitoista sekä niiden yhteystiedot:

Irish Congress of Trade Unions (ICTU)
31-32 Parnell Square
Dublin 1
Puhelin +353 1 889 7777, faksi +353 1 887 2012
<http://www.ictu.ie>
congress@ictu.ie

Ammattiliiton jäsenyys on vapaaehtoista. Yhdellä suurimmista liitoista, SIPTU:lla on osasto ulkomaalaisille työntekijöille.

Services, Industrial, Professional and Technical Union (SIPTU)
Puhelin +358 1890 747 881
information@siptu.ie
www.siptu.ie

Ammatinharjoittajat

ETA-lainsäädäntö oikeuttaa ryhtymään itsenäiseksi yrittäjäksi missä tahansa ETA-alueella. On kuitenkin syytä tarkastaa Irlannin suurlähetystöstä tai kauppakamarista, ettei kyseisellä alalla ole Irlannissa erityisiä säädöksiä.

Lisätietoja yrityksen rekisteröinnistä Irlannissa saa osoitteesta www.cro.ie (Companies Registration Office) ja yritysten verotuksesta verotoimiston sivuilta: www.revenue.ie > Information for Businesses > Starting a Business.

7.6 Tarkistuslista

Ennen kuin vastaanotat työtä, varmista että:

- sinulla on voimassa oleva Suomen viranomaisten myöntämä passi
- ymmärrät täysin työsopimuksen ja työsuhteen ehdot
- tiedät palkanmaksutavan ja -ajan
- tiedät, mitä matkajärjestelyjä on tehtävä ja kumpi ne maksaa, sinä vai työnantajasi
- sinulla on majoitus alueella, jonne muutat
- sinulla on mukana Kelasta saatava eurooppalainen sairaanhoitokortti tai yksityinen sairaus- ja tapaturmavakuutus
- sinulla on riittävästi rahaa palkanmaksuun saakka tai kotiinpaluuseen, jos se on tarpeen.

IV MUITA KANSAIN- VÄLISTYMISSVAIHTOEHTOJA

8 Muita mahdollisuuksia opiskeluun ja työskentelyyn Irlannissa

8.1 Au pair

Allianssin kautta voi lähteä au pairiksi seuraaviin maihin: Belgia, Espanja, Hollanti, Irlanti, Islanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tanska.

Euroopassa au pairin työaika on yleensä noin 30 tuntia viikossa ja jakautuu 5–6 tunnin työpäiviin. Parina iltana viikossa au pair on lapsenvahtina mikäli isäntäperhe tarvitsee. Vapaapäiviä on vähintään yksi viikossa ja se ei välttämättä ole viikonloppuna.

Allianssin kautta on tarjolla myös au pair plus -paikkoja. Au pair + työskentelee yleensä noin 40 tuntia viikossa saaden korvaukseksi suuremman taskurahan.

18–27-vuotiaat englanninkielentaitoiset nuoret voivat hakea Irlantiin au pairiksi. Oleskeluaika on 6–12 kuukautta ja perheitä on lähinnä Dublinissa. Työaika on 35 tuntia viikossa ja taskuraha 80 euroa viikossa. Englannin opiskelu on pakollista.

8.2 Euroopan unionin Nuoriso-ohjelma

Euroopan unionin nykyisen Nuoriso-ohjelman kausi päättyy vuoden 2006 lopussa. Uusi *Youth in Action* -ohjelma alkaa 2007 ja päättyy 2013. Ohjelma suuntautuu pääasiassa 15–28-vuotiaille nuorille, mutta tiettyjen alaohjelmien puitteissa ikäjakauma 13–30 tulee myös olemaan mahdollista.

Uudessa ohjelmassa säilyy nykyisestä ohjelmasta nuorten ryhmätapaamiset, nuorisoaloitteet ja vapaaehtoisuuspalvelu. Myös nuorten parissa toimiville tulee mahdollisuuksia toteuttaa projekteja.

8.3 Työleirit

Kansainvälisillä työleireillä tehdään vapaaehtoistyötä monikulttuurisessa ryhmässä paikallisen yleishyödyllisen tahon hyväksi. Työleirille osallistuminen on hyvä tapa hankkia kansainvälistä kokemusta ja tehdä vapaaehtoistyötä esim. loman aikana, sillä useimmiten leirit kestävät 2–3 viikkoa. Leirejä järjestetään eri puolilla maailmaa, pääsääntöisesti kesäisin.

Työleirille otetaan useimmiten 5–25 vapaaehtoista, usein vain kaksi yhdestä maasta. Osallistujat ovat yleensä 18–30-vuotiaita. Työtä tehdään yhdessä 6–8 tuntia päivässä viitenä päivänä viikossa. Leirityöstä ei makseta palkkaa, vaan työtä tehdään ruokaa ja majoitusta vastaan.

Kansainvälisiä työleirejä järjestävät erilaiset järjestöt ja organisaatiot. Usein samat organisaatiot järjestävät tai välittävät sekä pidempiä vapaaehtoistyöjaksoja että työleirejä. Kansainvälisille työleireille voi hakea esimerkiksi Kansainvälisen vapaaehtoistyö ry:n (KVT) ja Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n kautta.

8.4 Comenius-ohjelma

Comenius on osa EU:n Elinikäisen oppimisen ohjelmaa, jossa tarjotaan mahdollisuuksia eurooppalaiseen koulualan yhteistyöhön aina esikouluista korkeakouluihin saakka. Comenius-ohjelmassa tuetaan oppilaiden ja opettajien liikkuvuutta, hankeyhteistyötä sekä verkostoitumista. Ohjelman tavoitteena on mm. auttaa nuoria ja opetushenkilöstöä ymmärtämään Euroopan kulttuurien ja kielten moninaisuutta ja arvoa sekä saavuttamaan Euroopan aktiivisen kansalaisuuden edellyttämät perustiedot ja taidot. Ohjelmaan voivat osallistua EU:n jäsenvaltiot, ETA-maat sekä Bulgaria, Romania ja Turkki. Bulgaria ja Romania ovat vuoden alusta EU-maita.

Ohjelma tarjoaa opettajaksi opiskeleville mahdollisuuden hakeutua Comenius-apulaisopettaja-harjoitteluun. Apulaisopettajat työskentelevät 3–10 kuukautta vastaanottavan maan päiväkodissa, esiasteen tai perusasteen koulussa, lukiossa, ammatillisessa oppilaitoksessa tai aikuisoppilaitoksessa. Apulaisopettajalle maksetaan edestakainen matka kohdemaahan ja kuukausittaista apurahaa elinkustannusten kattamiseen.

Ohjelmassa tuetaan myös opettajien täydennyskoulutusta sekä yhteistyöhankkeita nuorten kielitaidon parantamiseksi. Comenius-koulujen yhteistyöhankkeissa on mahdollista mm. hakea tukea oppilaiden liikkuvuuteen. Nämä hankkeet ovat kahden oppilaitoksen välisiä, yksivuotisia hankkeita, joiden tavoitteena on motivoida nuoria kielten opiskeluun ja antaa heille mahdollisuus käytännön kielitaidon parantamiseen. Hankkeita voivat hakea peruskoulut (vähintään 12-vuotiaat oppilaat), lukiot ja toisen asteen ammatilliset oppilaitokset, ne on tarkoitettu vähintään 10 hengen oppilasryhmille sekä heidän opettajilleen, ja niihin sisältyy kahden viikon vastavuoroiset oppilasvaihdot yhteistyökoulun kanssa. Lisätietoja Comenius-ohjelmasta saa CIMOn verkkopalvelusta www.cimo.fi.

V ULKOMAILLA OLESKELUUN LIITTYVIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA

9 Irlannissa oleskeluun liittyviä käytännön asioita

9.1 Asuminen

Vuokra-asunnot

Vuokra-asuntoja on saatavana kalustettuina ja kalustamattomina. Vuokratakuu on yleensä yhden kuukauden vuokraa vastaava summa. Huoneistoista ilmoitetaan kansallisissa ja paikallisissa lehdistä. Kiinteistönvälittäjät Irlannissa sekä myyvät että vuokraavat kiinteistöjä. Kiinteistönvälitystoimistot löytyvät keltaisilta sivuilta kohdasta *Estate Agents*.

Perheettömän edullisin asumismuoto on asua talon yhdessä huoneessa jakaen talon yhteiset tilat muiden vuokralaisten kanssa. Ilmoituksia vuokrahuoneista löytää parhaiten paikallislehdistä. Tämä on hyvin tavallinen asumismuoto naimattomille. Perheellisen on parasta ottaa yhteyttä kiinteistönvälitystoimistoon tai tutkia lehti-ilmoituksia. Kansallisissa lehdistä ilmoitukset on usein keskitetty tietyn päivän lehteen.

Tarjottua asuntoa kannattaa aina mennä katsomaan, eikä sitä ole syytä ottaa, jos muut asukkaat tai asuinympäristö eivät tunnu sopivilta. Kannattaa tarkastaa, että liikenneyhteydet, koulut, palvelut yms. ovat omiin tarpeisiin sopivia. Vuokrasopimusta ei pidä allekirjoittaa, ennen kuin on varma ehdoista. Tietoa vuokralaisen oikeuksista sekä apua esimerkiksi erimielisyyksissä vuokranantajan kanssa (ilmainen palvelu) saa ympäristöministeriöstä:

Private Residential Tenancies Board
Canal House
Canal Road
Dublin 6, Ireland
Puhelin +353 1 888 2960
prtb@environ.ie

Kiinteistön osto

Myytävinä olevia kiinteistöjä mainostetaan kansallisessa ja paikallisessa lehdistössä.

Lisäksi tietoja löytyy kiinteistönvälitystoimistoista, joiden yhteystietoja löytyy keltaisilta sivuilta (*Estate Agents*). Kiinteistön ostoa harkitsevan on syytä huomioida, että hintataso on Irlannissa huomattavasti korkeampi kuin Suomessa.

Palvelut

Alla mainittuihin yrityksiin kannattaa olla yhteydessä saadakseen ko. palveluita.

Yhteystiedot saa puhelinluettelosta.

- Kaasu: Irish Gas Board (Bord Gáis Éireann) (mikäli asunnossa on kaasulämmitys)
- Sähkö: Electricity Supply Board (ESB)
- Vesipalvelut hoidetaan paikallisten viranomaisten välityksellä. Maksuton.
- Puhelin: Telecom Éireann
- TV: TV-luvan saa postista ja kaapeli-TV:n kaapelifirmasta NTL.

Muutto

Muuttoon liittyvistä yksityiskohdista saa lisätietoja Tullihallituksesta:

Tullihallitus
Puhelin 020 690 0600
Faksi 020 492 1812
kirmo@tulli.fi
<http://www.tulli.fi>

Myös Suomi-Seura ry. ylläpitää neuvontapalvelua Suomesta muuttaville ja ulkomailla asuville:

Suomi-Seura
Mariankatu 8
00170 Helsinki
Puhelin 09 684 1210
Faksi 09 6841 2140
info@suomi-seura.fi
<http://www.suomi-seura.fi>

Muutettaessa Suomesta ulkomaille muuttoilmoitus Suomen viranomaisille on tehtävä kirjallisesti.

Lyhytaikainen majoitus

Yksityiskohtaisia tietoja lyhytaikaisesta majoituksesta voi saada mistä tahansa matkatoimistosta. Edullisimpia ovat retkeilymajat ja Bed & Breakfastit.

Opiskelijan asuminen

Asunnon löytäminen on vaikeinta lukukauden alussa syksyllä; tällöin asunnon etsimiseen on hyvä varata ainakin pari viikkoa. Oppilaitokset ja opiskelijajärjestöt auttavat opiskelijoita asunnon hankkimisessa, mutta koska yliopistojen ja collegejen asuntoloissa on varsin rajoitetusti tilaa, asuntola-

huonetta on hyvä hakea heti kun opiskelupaikka on varmistunut. Retkeilymajoissa tai Bed and Breakfast -paikoissa voi yöpyä tilapäisesti ennen vakituisen asunnon löytymistä. (ks. The Irish Youth Hostel Association, <http://www.irelandyha.org> ja Bed & Breakfast <http://www.ireland.travel.ie>).

Paras tapa etsiä asuntoa on lukea lehtien asuntoilmoituksia tai kääntyä oppilaitoksen puoleen (*International Office, Accommodation Office, Student's Union*). Useimmat oppilaitokset avustavat asunnon etsinnässä, ja niiden ilmoitustauluilla on usein asuntotarjouksia.

Asunnonvälitystoimistot ovat aika kalliita (rekisteröintimaksu 10–50 euroa), mutta tällöin asunnon löytäminen on myös taattu, ja asunnon etsijä voi käydä katsomassa useita tarjouksia ennen valintaansa. Tarkka kannattaa kuitenkin olla, sillä markkinoilla on kaikenlaisia yrittäjiä. Monet kiinteistövälittäjät välittävät myös vuokra-asuntoja. Lehdissä ja ilmoituksissa vuokran määrä on useimmiten ilmoitettu euroa/viikko.

Asuntoja voi myös etsiä Internetistä esimerkiksi seuraavien osoitteiden kautta:

<http://www.daft.ie>
<http://www.loadza.com>
<http://www.let.ie>
<http://www.myhome.ie>

Kiinteistövälittäjät:

<http://www.lisney.com>
<http://www.abbottmatthews.com>
<http://www.homelocators.ie>
<http://www.trinityrealestates.com>
<http://www.hipson-props.ie>
<http://www.tdlc.ie>

Helpoin ja edullisin ratkaisu on yleensä *flat share* eli huoneisto, jossa kaikilla asukkailla on oma huoneensa ja keittiö- sekä pesutilat ovat yhteiset. Kuukausivuokra tällaisessa yhteisasunnossa saattaa vaihdella huomattavasti asunnon tasosta ja sijainnista riippuen. *Bedsit* tarkoittaa vuokrahuonetta keittomahdollisuudella, jossa kylpyhuone on useimmiten yhteiskäytössä. *Studio* vastaa lähinnä suomalaista yksiötä, *one bedroom flat/apartment* kaksiota ja *two bedroom flat* kolmiota. Lisäksi tarjolla on alivuokralaishuoneita (*digs, lodgings*) sekä majoitusta yhteishuoneessa toisen asukkaan kanssa. Nämä vaihtoehdot ovat edullisia, mutta yksityisyyden puute saattaa aiheuttaa hankaluksia.

Perheellisen (lapsia) asunnonsaanti on usein kohtuullisen vaikeaa. Kerrostaloasuntoja ei usein vuokrata lapsiperheille, joten ainoa vaihtoehto voi olla *house* eli rivi- tai omakotitalo.

Asunnot vuokrataan Irlannissa lähes aina kalustettuina. Vuokranantaja saattaa vaatia 1–2 kuukauden vuokraennakon, joka palautetaan vuokrasuhteen päättyessä. Sekä vuokranantajat että välitystoimistot saattavat myös vaatia nähtäväkseen pankin todistuksen riittävästä varallisuudesta tai entisen vuokranantajan suosituksen. *Flat share* -asunnoissa tämä on harvinaisempaa, ja ne ovat usein joustavampia myös muissa vuokraehdoissa. Ennen muuttamista kannattaa selvittää, mitä vuokraan sisältyy, koska esimerkiksi sähköstä ja lämmityksestä maksetaan usein erikseen. Aina kannattaa vaatia yksityiskohtainen kirjallinen vuokrasopimus ja sen lisäksi *rent book* -kirjanen, johon maksetut vuokrat ja ennakot kirjataan. *Flat share* -asunnoissa on hyvä varmistua myös jokaisen vuokralaisen vastuusta erilaisissa ongelmatapauksissa. Yleensä on syytä varautua siihen, että asuntojen taso ei keskimäärin ole yhtä korkea kuin Suomessa; kaikissa vanhemmissa taloissa ei esimerkiksi ole keskilämmitystä, ja kuuman veden saantia voi olla rajoitettu.

9.2 Terveystieteiden huolto

Irlannin terveydenhuollosta vastaa terveysministeriö (Department of Health and Children). Vuodesta 2004 lähtien kaikki terveyshuollon palvelut on keskitetty yhden toimintaelimen Health Service Executiven (HSE) alaisuuteen.

HSE
puh. 1850 24 1850 (palvelunumero Irlannista soittaessa)
<http://www.hse.ie>
info@hse.ie

HSE:n osana toimivat alueelliset terveydenhuoltoelimet (Local Health Office), jotka ovat vastuussa kaikista julkisista terveystieteiden palveluista. Palvelut on jaoteltu kreivikunnittain neljään alueeseen:

HSE Dublin North East
North Dublin, Louth, Meath, Cavan, Monaghan

HSE Dublin Mid-Leinster
South Dublin, Wicklow, Kildare, Laois, Offaly, Longford, Westmeath

HSE West
Limerick, Tipperary North, Clare, Galway, Mayo, Sligo, Roscommon, Leitrim, Donegal

HSE South
Kerry, Cork, Waterford, Wexford, Carlow, Kilkenny, Tipperary South

Kunkin Local Health Officen yhteystiedot löytyvät puhelinluettelosta sekä HSE:n sivuilta (Health Services).

Yleislääkärin palveluja tarvitsevan tulee valita oma perhelääkäri (*General Practitioner, GP*). Yleensä perhelääkäreitä toimii asuinalueella useita, ja valinta tehdään suositusten perusteella. Perhelääkäri veloittaa yksittäisestä käynnistä noin 40 euroa, mutta *Medical cardin* tai *GP Visit cardin* hankkimalla palvelun voi saada myös maksutta (ks. kohta Terveydenhoitokulut).

Perhelääkäri voi tarvittaessa antaa lähetteen erikoislääkärille. Ajan voi varata myös itse julkisen terveydenhuollon piiristä sairaalasta, tai pitkien jonotusajojen välttämiseksi suoraan yksityiseltä erikoislääkäriltä. Erikoislääkäri valitaan myös suositusten perusteella. Yksityisen sektorin toimenpiteet eivät kuulu julkisen sairauskorvauksen piiriin, vaan kulut korvaa erillinen terveysvakuutus.

Onnettomuuden sattuessa ja hätätapauksissa tulee hakeutua lähimpään sairaalaan, jonka ensiapuklinikka antaa hoidon välittömästi. Sairaaloiden yhteystiedot ovat puhelinluettelossa. Ensiapuklินิกkamaksu on 60 euroa, ja se sisältää myös hoitoon kuuluvat mahdolliset jatkotarkastukset. Julkisen terveydenhuollon piiriin lukeutuvien sairaaloiden lisäksi Irlannissa toimii yksityisiä sairaaloita, joiden hoitokulujen kattamiseksi tarvitaan sairausvakuutus. Osa julkisista ja yksityisistä sairaaloista on erikoistunut vain tiettyjen sairauksien hoitoon.

Kelan myöntämä eurooppalainen sairaanhoitokortti oikeuttaa maksuttomaan pikaiseen lääkärintuhoon Irlannissa. Kortti korvaa aiemmin käytössä olleet E111, E119 ja E128 -lomakkeet. Eurooppalainen sairaanhoitokortti on yleensä voimassa kaksi vuotta, ja sen voimassaolo jatkuu automaattisesti, jos henkilö kuuluu Suomen sosiaaliturvan piiriin. Kortti on maksuton ja sitä voi hakea Kelalta kirjallisesti SV193sr-lomakkeella tai puhelimitse. Toimitusaika on noin 3–4 viikkoa.

Lisätietoja Irlannin terveydenhuollosta:

The Department of Health and Science
Hawkins House
Hawkins Street
Dublin 2, Ireland
Puhelin +353 1 635 3000, faksi +353 1 635 4001
<http://www.dohc.ie>

<http://www.oasis.gov.ie/health> (yleinen kansalaisten tietoportaa, josta löytyy myös muuta hyödyllistä informaatiota)

Terveydenhoitokulut

Maksuttomiin terveydenhuoltopalveluihin ovat oikeutettuja kaikki, jotka täyttävät tietyt ehdot. Esimerkiksi eläkettä toisesta ETA-maasta saavat henkilöt, joilla ei ole muita tuloja Irlannissa, sekä työttömyyskorvausta saavat tietyn tulotason alle jäävät henkilöt voivat anoa ilmaiseen terveydenhuoltoon oikeuttavaa *Medical cardia*. Vuonna 2006 tuloraja naimattomille yksinasuville on 184 euroa/viikko ja naimisissa oleville 266,50 euroa/viikko. Perhelääkärin palvelut voi saada maksutta hankkimalla *GP Visit cardin*, jonka tulorajat ovat 25% korkeammat kuin *Medical cardin*. Molempia

kortteja haetaan kirjallisesti alueen *Local Health Office*lta. Kortin saaminen edellyttää, että asuin-alueella toimiva HSE:n hyväksymä yleislääkäri ottaa henkilön asiakkaakseen. Tulotason yläpuolella olevilla on yleensä yksityinen sairausvakuutus, ja sen ottamista on syytä harkita jos aikoo jäädä maahan pysyvästi. Vakuutuksia tarjoaa kolme yhtiötä, joiden hintoja ja ehtoja kannattaa vertailla.

Voluntary Health Insurance Board (VHI) Healthcare
VHI House
20 Abbey Street Lower
Dublin 1
Puhelin +353 1 872 4499
<http://www.vhi.com>

BUPA Ireland
12 Fitzwilliam Square
Dublin 2
Puhelin +353 1 662 7662 (Dublin)
<http://www.bupa.ie>

Vivas Health
Paramount Court
Carrig Road
Sandyford
Dublin 18
<http://www.healthinsurance.ie>
info@vivashealth.ie

Muutoin kuin em. tapauksissa on työnantajalla rajoitettu velvollisuus osallistua sairaudenhoitokuluihin. Työntekijöiden maksama sairausvakuutusmaksu (*Irish Pay-Related Social Insurance PRSI*) kattaa sairaslomamaksuja työntekijän puolesta sekä oikeuttaa työntekijän esimerkiksi alennettuun hammaslääkärimaksuun. Lisätietoja PRSI:stä sekä sosiaaliturvaan kuuluvista avustuksista saa osoitteesta:

Department of Social and Family Affairs
Store Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 704 3000 tai 874 8444
info@welfare.ie
<http://www.welfare.ie>

Ilman *Medical cardia* lääkkeitä maksetaan apteekissa täysi hinta, mutta kotitalouden ei tarvitse maksaa lääkkeitä enempää kuin 85 euroa kuukaudessa (*Drugs Payment Scheme*). *Drugs Payment Scheme* edellyttää rekisteröitymistä lomakkeella, jonka saa apteekista tai alueen *Local Health Office*lta. Täytettyä lomaketta vastaan *Local Health Office* myöntää kortin, jota näytetään lääkkeitä ostettaessa. Kortin hankkimista kannattaa harkita erityisesti, jos säännöllisestä lääkityksestä koituu paljon kustannuksia.

Sairaanhoitokulujen takaisin anominen Suomessa

Suomalaiset eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat maksavat Irlannissa hoidosta vain saman omavastuuosuuden kuin Irlannin kansalaiset. Jos oleskelu Irlannissa on tilapäistä, eikä henkilöllä ole eurooppalaista sairaanhoitokorttia, voi hoitokuluja anoa takaisin Suomeen paluun jälkeen. Anomusta varten tulee säilyttää kaikki lääkärilaskut, reseptit ja muut tositteet, jotka palautetaan Kelan toimistoon yhdessä sairaanhoidon korvaushakemuksen (lomake SV127sr) kanssa.

Sairauskorvaus

PRSI:n mukaiset avustusehdot täyttävät henkilöt voivat hakea sairauskorvausta (*Sickness Benefit Scheme*) seitsemän päivän kuluessa sairastumisesta. Hakemusta varten täytetään kaikilta lääkäreiltä saatava *First medical certificate* sekä erillinen anomuslomake, jotka lähetetään osoitteeseen:

Department of Social and Family Affairs
P.O.Box 1650
Dublin 1, Ireland

Jos on työskennellyt toisessa ETA-maassa, maksetut sosiaalivakuutusmaksut otetaan huomioon. Suomessa jo saatavan sairauskorvauksen voi siirtää maksettavaksi Irlantiin. Lisätietoja saa Irlannissa yllä olevasta osoitteesta tai numerosta +353 1 878 6444, sekä Suomessa Kelasta ja työvoimatoimistoista.

Työtapaturmat

Työtapaturmasta aiheutuvaa korvausta on haettava 21 päivän sisällä menettelemällä samoin kuin sairauskorvausta anottaessa (kts. yllä). Lisätietoja antavat tarvittaessa Department of Social and Family Affairs, sekä Department of Health and Children, puhelin +353 1 635 3000, <http://www.dohc.ie>.

Opiskelijan terveydenhuolto

Kelan myöntämä eurooppalainen sairaanhoitokortti oikeuttaa opiskelijan Irlannissa saamaan hoitoa samoilla ehdoilla ja menettelyillä kuin vakinaisesti maassa asuvat. Alueen Local Health Office neuvoa tarvittaessa, kenen julkiseen terveydenhuoltoon kuuluvan lääkärin puoleen voi kääntyä. Useimmilla yliopistoilla ja korkea-asteen teknillisillä oppilaitoksilla on omat terveysasemansa kampusalueella (Student health service). Yleislääkärin ja sairaanhoitajan vastaanoton lisäksi terveysasemat tarjoavat myös muita peruspalveluja kuten terapiaa ja ehkäisyneuvontaa. Oppilaitosten terveysasemat toimivat ainoastaan päivisin, mutta voivat pyydettyä antaa tietoa alueella päivystävistä yleislääkäreistä, joiden puoleen voi muina aikoina kääntyä.

Julkisen terveydenhuollon piiriin kuuluvan yleislääkärin antama kiireellinen hoito sekä hänen

määräämängsä lääkkeet ovat maksuttomia. Sairaalahoittoa varten tarvitaan lääkärin lähete julkiseen terveydenhuoltojärjestelmään kuuluvaan sairaalaan. Sairaalaan mentäessä on esitettävä eurooppalainen sairaanhoitokortti. Kiireellisissä tapauksissa yleisen maksuluokan sairaalahoidto on tavallisesti maksutonta. Yksityisen sairaalan tai lääkärin hoitoon hakeutuessaan joutuu kulut maksamaan kokonaan itse, eikä niistä voi hakea korvausta jälkeenpäin.

Jos opiskelu kestää yli vuoden, on Kelan paikallistoimistolle tehtävä hakemus Suomen sosiaaliturvan piirissä pysymiseksi jo ennen ulkomailla oleskelun alkamista. Lisätietoja sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä saa Kelan toimistoista ja ongelmatilanteissa myös Helsingin paikallistoimiston kansainvälisestä yksiköstä.

9.3 Maahanmuuttoasiakirjat, vakuutukset, oikeusasiat

Maahanmuutto- ja rekisteröintipaperit

Irlantiin muuttavalla suomalaisella on oltava voimassa oleva Suomen viranomaisten myöntämä passi. EU-kansalaiset voivat vapaasti asua ja työskennellä Irlannissa, eivätkä he tarvitse oleskelulupaa. Henkilöllisyystodistusta ei tarvitse kuljettaa mukana, mutta rajan yli Pohjois-Irlantiin matkustettaessa se on hyvä ottaa mukaan.

Muut vakuutukset

Riittävä vakuutusturva kannattaa aina varmistaa lyhytaikaisenkin oleskelun ajaksi. Matkavakuutuksen lisäksi esimerkiksi työharjoitteluun lähtevien on syytä selvittää vakuutusasiat jo ennen lähtöä. Omalla autolla liikkuvien on hankittava riittävän kattava autovakuutus. On syytä huomioda, että irlantilainen autovakuutus kattaa vain kuljettajaksi nimetyt henkilöt, eikä vakuutus näin ollen ole voimassa ajettaessa toiselta henkilöltä lainattua autoa. Vasemmanpuoleisen liikenteen lisäksi liikennesäännöissä on muitakin eroja Suomeen verrattuna – kannattaa etukäteen perehtyä *Rules of the road* -nimiseen oppaaseen.

Oikeusasiat

Irlannissa oleskelevat ovat aina Irlannin lakien alaisia. Lakiasioissa voi Irlannissa kääntyä Suomen suurlähetystön puoleen, sekä hakea apua lähimmästä Citizen Advice Bureausta tai Garda-asemalta, joiden yhteystiedot ovat puhelinluettelossa. Oikeuskysymyksissä ilmaista neuvontaa tarjoavat myös palvelukeskukset, joilla on toimistoja Dublinin lisäksi myös muualla Irlannissa:

Free Legal Advice Centres
13 Lower Dorset Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 874 5690
<http://www.flac.ie>
info@flac.ie

VI LISÄTIETOJA

10 Yhteystietoja

10.1 Yhteystietoja Suomessa

Finnish-Irish Society ry.

Fleminginkatu 19 B 57
00500 Helsinki
Puhelin (09) 753 9808
Faksi (09) 726 0012
<http://www.finnish-irish.fi>

Irlannin suurlähetystö

Erottajankatu 7 A
00130 Helsinki
Puhelin (09) 646 006
Faksi (09) 646 022
embassy.ireland@welho.com

**Kansainvälisen henkilövaihdon keskus
CIMO**

PL 343, 00531 Helsinki
p. 0207 868 500 (vaihde)
www.maailmalle.net
www.cimo.fi

Leonardo-keskus

PL 343, 00531 Helsinki
p. 0207 868 500 (vaihde)
www.leonardodavinci.fi

Opetushallitus

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustaminen
Kansainvälisen NARIC-tiedonvälitysverkoston
Suomen yhteistaho
PL 380, 00531 Helsinki
recognition@oph.fi
www.oph.fi/tutkintojentunnustaminen

Opetushallitus

PL 380, 00531 Helsinki
www.oph.fi

Opetusministeriö

PL 29 (Meritullinkatu 10)
00023 Valtioneuvosto
puh. (09) 16004, (09)57814
www.minedu.fi

Kelan opintotukikeskus

Ulkomaan ryhmä
PL 228, 40101 Jyväskylä
p. 020 434 6630
(palveluaika ma–pe klo 13–16)
faksi 020 434 6710
[sähköposti ulkomaat.opintotuki@kela.fi](mailto:sähköposti.ulkomaat.opintotuki@kela.fi)
www.kela.fi

Kelan Ulkomaan yksikkö

PL 72, 00381 Helsinki
p. 020 434 2650
p. 020 434 2502
[sähköposti inter.helsinki@kela.fi](mailto:sähköposti.inter.helsinki@kela.fi)
www.kela.fi

Kääntäjiä**Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry**

Meritullinkatu 33 A, 3 krs.
00170 Helsinki
puh. (09) 44 5927 ma–pe 09.00–16.00
faksi (09) 445937
sktl@sktl.net
www.sktl.net

Harjoittelupaikkoja välittäviä opiskelija-
järjestöjä

AIESEC

(kauppa- ja taloustieteiden opiskelijoille)
PL 179 (Merikasarmik.4)
00161 Helsinki
puh. (09) 6129160
mc@aiesec.fi
www.aiesec.org/finland/

ELSA-Helsinki

(oikeustieteen opiskelijoille)
PL 273
00171 Helsinki
puh. ja faksi (09) 632 702
elsa-hallitus@helsinki.fi
www.helsinki.fi/jarj/elsa/

FiMSIC/ Kandioma

(lääketieteen opiskelijoille)
Biomedicum
PL 63
00014 Helsingin yliopisto
p. 045 1335424
faksi (09) 241 0963
fimsic@fimsic.org
www.fimsic.org

IAAS –Finland

(maataloustieteiden opiskelijoille)
c/o MMYL ry
Talonpojantie 8
00710 Helsinki
puh. (09) 387 7584
iaas-finland@helsinki.fi
www.helsinki.fi/jarj/iaas/

IAPS

(fysiikan opiskelijoille)
c/o Fysiikan laitos
PL 64 (Gustaf Hällströmin katu 2)
00014 Helsingin yliopisto
sfo-ry@helsinki.fi
http://www.physics.helsinki.fi/iaps/

SFaO

(farmasian opiskelijoille)
c/o YFK
Biokeskus 2
PL 56 (Viikinkaari 5)
00014 Helsingin yliopisto
www.sfao.net/index.fi.shtml

Au pair

Suomen Nuorisoyhteistyö-Allianssi ry

Asemapäällikönkatu 1
00520 Helsinki
puh. keskus (0)20 755 2600
faksi (0) 20 755 2627/28
info@alli.fi
http://www.alli.fi

Vaihto-oppilasjärjestöjä

AFS Intercultural Programs Finland ry

PL 47 (Eteläinen Makasiinikatu 5 B 17)
00131 Helsinki
puh. (09) 666 644
faksi (09) 666 621
afsfm@afsfm.org
www.afsfm.fi

Rotary International

Iso-Roobertinkatu 9 C
00120 Helsinki
puh. (09) 640 078
faksi (09) 640 531
www.ryefinland.com/

Youth for Understanding (YFU)

Vuorikatu 6 B 23
00100 Helsinki
Puh. (09) 6226 130
Fax (09) 6226 1310
yfu.finland@yfu.fi
http://www.yfu.fi

Työleirijärjestöjä

Kansainvälinen Vapaaehtoistyö ry. (KVT)

Rauhanasema
Veturitori 3
00520 Helsinki
puh. (09) 144 408
faksi (09) 143 657
kvt@kvtfinland.org
<http://www.kvtfinland.org>

Allianssin nuorisovaihto

Asemapäällikönkatu 1
00520 Helsinki
puh. 020 755 2603 tai 020 755 2604
faksi 020 755 2627
vaihto@alli.fi
<http://www.alli.fi/nuorisovaihto>

10.2 Yhteystietoja Irlannissa

AHEAD – Association for Higher Education Access and Disability

East Hall UCD
Carysfort Avenue, Blackrock
Co. Dublin
Puhelin +353 1 716 4396
ahead@ahead.ie
<http://www.ahead.ie>

Department of Enterprise, Trade and Employment

23 Kildare Street
Dublin 2
Puhelin+353 1 631 2121
Faksi +353 1 631 2827
info@entemp.ie
<http://www.entemp.ie>

AONTAS – Irish National Association for Adult Education

2nd floor, 83-87 Main Street
Ranelagh, Dublin 6
Puhelin +353 1 406 8220/1
Faksi +353 1 406 8227
mail@aontas.com
<http://www.aontas.com>

Department of Social, Community and Family Affairs

Arás Mhic Dhiarmada
Store Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 704 3000
info@welfare.ie
<http://www.welfare.ie>

CAO – Central Applications Office

Tower House
Eglinton Street
Galway
Puhelin +353 91 509 800
Faksi +353 91 562 344
help@cao.ie
<http://www.cao.ie>

Fáilte Ireland (entinen CERT ja Irish

Tourist Board Bord Fáilte)
Baggot Street Bridge
Dublin 2
Puhelin +353 1 602 4000
Faksi +353 1 855 6821
<http://www.failteireland.ie>

Department of Education Communications Unit

Marlborough Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 889 6400
info@education.gov.ie
<http://www.irlgov.ie/educ>

FÁS (Foras Áiseanna Saothair)

National Occupation and Career Guidance Centre
27-33 Upper Baggot Street
Dublin 4
Puhelin +353 1 607 0500
Faksi +353 1 607 0600
info@fas.ie
<http://www.fas.ie>

– yli 80 toimiston verkosto eri puolilla maata
– tietoa mm. työskentelystä, ammatillisesta
koulutuksesta, kansainvälisestä harjoittelusta
sekä oppisopimuskoulutuksesta

**Further Education and Training Awards
Council – FETAC**

(entinen National Council for Vocational
Awards -NCVA)
East Point Plaza
Dublin 3
Puhelin +353 1 865 9500
Faksi +353 1 865 0067
information@fetac.ie
http://www.fetac.ie

Higher Education Authority

Brooklawn House
Crampton Avenue
Shelbourne Road
Dublin 4
Puhelin +353 1 231 7100
Faksi +353 1 231 7172
info@hea.ie
http://www.he.ie

**Higher Education and Training Awards
Council – HETAC**

(entinen National Council for Educational
Awards -NCEA)
26-27 Denzille Lane
Dublin 2
Puhelin +353 1 631 4567
Faksi +353 1 631 4577
info@hetac.ie
http://www.hetac.ie

**International Education Board - Ireland
(IEBI)**

IPC House
35-39 Shelbourne Road
Dublin 4
Puhelin +353 1 614 4836
Faksi +353 1 614 4850
info@educationireland.ie
http://www.educationireland.ie

**Irish Council for International Students
(ICOS)**

41 Morehampton Road
Donnybrook
Dublin 4
Puhelin +353 1 660 5233
Faksi +353 1 668 2320
office@icosirl.ie
http://www.icosirl.ie

Irish Council of the European Movement

10 Merrion Square
Dublin 2
Puhelin +353 1 662 5815
Faksi +353 1 662 5817
info@europeanmovement.ie
http://www.europeanmovement.ie

Irish-Finnish Society

c/o Consulate General of Finland
17 Harcourt Street
Dublin 2
Ireland
Puhelin +353 1 475 2020
Faksi +353 1 478 0727
irfinsoc@irfinsoc.com
http://www.irfinsoc.com

Irish Nursing Board - An Bord Altranais,

31/32 Fitzwilliam Square, Dublin 2.
Puhelin +353 1 639 8500
Faksi +353 1 676 3348
admin@nursingboard.ie
http://www.nursingboard.ie

Irish Tourist Board - Bord Fáilte

Baggot Street Bridge
Dublin 2
Puhelin +353 1 602 4000
Faksi +353 1 602 4100
http://www.ireland.travel.ie

Irish Vocational Education Association

McCann House
99 Marlborough Road
Donnybrook
Dublin 4
Puhelin +353 1 496 6033 tai +353 1 496
6248

Faksi +353 1 496 6460
ivea@indigo.ie
<http://www.ivea.ie>

Léargas (Lárionad Náisiúnta um Treoir
san oideachas)
189/193 Parnell Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 873 1411
Faksi +353 1 873 1316
info@leargas.ie
<http://www.leargas.ie>

**Leonardo da Vinci National Co-ordination
Unit**
c/o Léargas
189-193 Parnell Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 873 1411
Faksi +353 1 873 1316
leonardo@leargas.ie
<http://www.leonardo-ireland.com>

**National Academic Recognition
Information Centre (NARIC)**
c/o Higher Education and Training Awards
Council
(HETAC)
ks. HETAC

**National Centre for Guidance in
Education**
42/43 Prussia Street
Dublin 7
Puhelin +353 1 869 0715/6
Faksi +353 1 882 3817
info@ncge.ie
<http://www.ncge.ie>

**National Qualifications Authority of
Ireland**
5th Floor
Jervis House
Jervis Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 887 1500
Faksi +353 1 887 1595
info@nqai.ie
recognition@nqai.ie
<http://www.nqai.ie>

Suomen suurlähetystö
Embassy of Finland
Russell House, Stokes Place
St. Stephen's Green
Dublin 2
Puhelin +353 1 478 1344
Faksi +353 1 478 3727
sanomat.dub@formin.fi
<http://www.finland.ie>

Teagasc (Irish Agriculture and Food
Development Authority)
Oak Park
Carlow
Puhelin +353 59 917 0200
Faksi +353 59 918 2097
<http://www.teagasc.ie>

Union of Students in Ireland (USI)
Grattan Street
Dublin 2
Puhelin +358 1 435 3400
Faksi +358 1 435 3450
enquiries@usi.ie
<http://www.usi.ie>

**Union of Students in Ireland Travel Office
(USIT)**
19-21 Aston Quay
O'Connell Bridge
Dublin 2.
Puhelin +353 1 602 1904
<http://www.usit.ie>
– opiskelijaliput ja -alennukset

**Vocational Training Opportunities Scheme
(VTOS)**
National Co-Ordinator for VTOS
Helen Keogh
CDU
Sundrive Road
Dublin 12
Puhelin +353 1 453 5487
Faksi +353 1 453 7659
helen.keogh@cdu.cdvec.ie
<http://www.iol.ie/~hkvtos>

Youthreach

Office of National Co-ordinator
Sundrive Road
Dublin 12

Puhelin +353 1 453 5487
Faksi +353 1 453 7659
youthreachinfo@cdu.cdvec.ie
<http://www.youthreach.ie>

10.3 Oppilaitosten yhteystietoja Irlannissa

Yliopistot (Universities)**DCU**

Dublin City University
Glasnevin
Dublin 9

Puhelin +353 1 700 5566

Faksi +353 1 836 0830

registry@dcu.ie

<http://www.dcu.ie>

Opiskelijoita noin 10000.

- Dublin City University Business School
- Engineering and Computing
- Science and Health
- Humanities and Social Sciences
- National Distance Education Centre

NUI GALWAY

National University of Ireland, Galway (ent.
University College Galway)
Galway

Puhelin +353 91 495 277

international@nuigalway.ie

<http://www.nuigalway.ie>

Opiskelijoita noin 15 000, 1000 ulkomaalaista.

- Arts
- Celtic Studies
- Commerce
- Engineering
- Law
- Medicine & Health Sciences
- Science

NUI MAYNOOTH

National University of Ireland, Maynooth (ent.
StPatrick's College Maynooth)

Maynooth

Co. Kildare

Puhelin +353 1 708 3868

Faksi +353 1 708 6113

international.office@may.ie

<http://www.may.ie>

Opiskelijoita noin 5500.

- Arts, Philosophy, Celtic Studies
- Science and Engineering
- Social Science

TCD

Trinity College Dublin tai University of Dublin,
Trinity College
Dublin 2

Puhelin +353 1 896 3150

Faksi +353 1 677 1698

ISA.office@tcd.ie

<http://www.tcd.ie>

Opiskelijoita noin 12 000, 1700 ulkomaalaista.

- Arts and Humanities
- Social and Human Sciences
- Engineering and Systems Sciences
- Health Sciences
- Science

UCC

National University of Ireland, Cork.
University College Cork
Cork

Puhelin +353 21 490 4730

Faksi +353 21 490 4735

isoffice@ucc.ie

<http://www.ucc.ie>

Opiskelijoita yli 13 000, yli 2000 ulkomaalaista.

- Arts
- Celtic Studies
- Commerce
- Engineering
- Food Science and Technology
- Law
- Medicine
- Science

UCD

University College Dublin
National University of Ireland Dublin
Belfield
Dublin 4
Puhelin +353 1 716 1701
Faksi +353 1 716 1165
international@ucd.ie
http://www.ucd.ie
Opiskelijoiia noin 22 000, 2000 ulkomaalaista.
– Arts and Celtic Studies
– Business and Law
– Engineering, Mathematical and Physical Sciences
– Life Sciences
– Human Sciences

UL

University of Limerick
Limerick
Puhelin +353 61 202 414
Faksi +353 61 213 062
patricia.oflaherty@ul.ie
http://www.ul.ie
Opiskeilijoiia noin 12 000.
– Kemmy Business School
– College of Humanities
– College of Education
– College of Informatics and Electronics
– College of Engineering
– College of Science
– Mary Immaculate College (teacher training)

The Pontifical University (katolisten pappi- en koulutus)

StPatrick's College Maynooth
Co. Kildare
Puhelin +353 1 708 3600
Faksi +353 1 708 3441
theology.office@may.ie
http://www.maynoothcollege.ie

Teknilliset oppilaitokset (Institutes of Technology)

AIT

Athlone Institute of Technology
Dublin Road
Athlone

Co. Westmeath

Puhelin +353 906 424400
info@ait.ie
http://www.ait.ie
– School of Business Studies
– School of Engineering
– School of Science
– School of Humanities and Hospitality Studies

ITB

Institute of Technology, Blanchardstown
Blanchardstown Road North
Dublin 15
Puhelin +353 1 885 1000
Faksi +353 1 885 1001
info@itb.ie
http://www.itb.ie
– Business and Humanities, Informatics and Engineering

ITC

Institute of Technology, Carlow
Kilkenny Road
Carlow
Puhelin +353 59 917 0446
Faksi +353 503 70500
info@itcarlow.ie
http://www.itcarlow.ie
– Science, Engineering, Technology, Business Management.

CIT

Cork Institute of Technology
Rossa Avenue
Bishopstown
Co. Cork
Puhelin +353 21 432 6100
Faksi +353 21 454 5343
admissions@cit.ie
http://www.cit.ie
– Business and Humanities, Engineering, Science, Nautical Studies
sekä
Crawford College of Art & Design
Sharman Crawford St.,
Cork,
Puhelin +353 21 496 6777
Faksi +353 21 496 2267
Cork School of Music

Union Quay,
Cork.
Puhelin +353 21 427 0076

DIT

Dublin Institute of Technology
Fitzwilliam House
30 Upper Pembroke Street
Dublin 2
Puhelin +353 1 402 3000
Faksi +353 1 402 3399
international@dit.ie
http://www.dit.ie
– Applied Arts, Built Environment, Business,
Engineering, Science, Tourism & Food

DKIT

Dundalk Institute of Technology
Dublin Road
Dundalk
Co. Louth
Puhelin +353 42 937 0200
international@dkit.ie
http://www.dkit.ie

DIADT

Dun Laoghaire Institute of Art, Design and
Technology
Carriglea Park
Kill Avenue
Dun Laoghaire
Co. Dublin
Puhelin +353 1 214 4600
Faksi +353 1 214 4700
info@iadt-dl.ie
http://www.iadt-dl.ie
– Business and Humanities, Creative Arts,
Creative Technologies

GMIT

Galway-Mayo Institute of Technology
Dublin Road
Galway
Co. Galway
Puhelin +353 91 753 161
Faksi +353 91 751 107
info@gmit.ie
http://www.gmit.ie
– Business and Humanities, Hotel and
Catering, Engineering, Science, Nursing

LKIT

Letterkenny Institute of Technology
Port Road
Letterkenny
Co. Donegal
Puhelin +353 74 918 6120
Faksi +353 74 918 6121
irene.heavey@lyit.ie
http://www.lyit.ie
– Business, Computing, Design, Engineering,
Nursing, Science

LIT

Limerick Institute of Technology
Moylish Park
Limerick
Puhelin +353 61 208 262
Faksi +353 61 208 209
admissions@lit.ie
http://www.lit.ie
– Built Environment, Art and Design,
Electrical & Electronics,
Mechanical & Automobile Engineering,
Information Technology, Humanities

ITS

Institute of Technology, Sligo
Ballinode
Co. Sligo
Puhelin +353 71 9155 384
Faksi +353 71 9160 475
international.office@itsligo.ie
http://www.itsligo.ie
– Business & Humanities, Science, Engineering

TA

Institute of Technology, Tallaght
Tallaght
Dublin 24
Puhelin: +353 1 404 2000
Faksi +353 1 404 2700
info@ittdublin.ie
http://www.it-tallaght.ie
– Business and Humanities, Engineering,
Science

TL

Institute of Technology, Tralee
Tralee
Co. Kerry

Puhelin +353 66 719 1689

Faksi +353 66 719 1633

info@ittralee.ie

http://www.ittralee.ie

– Business and Social Studies, Engineering
and Construction Studies, Science and
Computing

WIT

Waterford Institute of Technology
Cork Road
Waterford

Puhelin +353 51 845 506/845 515

Faksi +353 51 302 486

international@wit.ie

http://www.wit.ie

– Science, Humanities, Engineering, Account-
tancy & Business, Health Science

Opettajakoulutus (Colleges of Education)

Church of Ireland College of Education

96 Upper Rathmines Road

Dublin 6

Puhelin +353 1 497 0033

Faksi +353 1 497 1932

rbourne@cice.ie

http://www.cice.ie

(anglikaaninen)

Froebel College of Education, c/o TCD

Sion Hill

Blackrock

Co. Dublin

Puhelin +353 1 288 8520

Faksi +353 1 288 0618

admin@froebel.ie

http://www.froebel.ie

Mary Immaculate College of Education,

c/o UL

South Circular Road

Limerick

Puhelin +353 61 204 300

admissions@mic.ul.ie

http://www.mic.ul.ie

(katolinen)

Mater Dei Institute of Education, c/o DCU

Clonliffe Road

Dublin 3

Puhelin +353 1 837 6027

Faksi +353 1 837 0776

info@materdei.dcu.ie

http://www.materdei.ie

(katolinen)

**St Angela's College of Education for Home
Economics**

Lough Hill,

Co. Sligo

Puhelin +353 71 914 3580

Faksi +353 71 44585

admin@stacs.edu.ie

http://www.stangelas.com

**St Catherine's College of Home Econo-
mics**

Sion Hill

Blackrock

Co. Dublin

Puhelin +353 1 288 4989

St Patrick's College of Education, c/o DCU

Drumcondra

Dublin 9

Puhelin +353 1 884 2000

Faksi +353 1 837 6197

http://www.spd.dcu.ie

(katolinen, DCU:n eräänlainen humanistinen
tiedekunta)

Yksityisiä oppilaitoksia

Lääketieteellinen koulutus

Lääketieteellinen tiedekunta on seuraavis-
sa yliopistoissa: University College Dublin,
University College Cork, NUI Galway, Trinity
College. Lisäksi lääketiedettä voi opiskella
Royal College of Surgeons -oppilaitoksessa.

RCSI

Royal College of Surgeons in Ireland
123 St. Stephen's Green
Dublin 2
Puhelin +353 1 402 2228
Faksi +353 1 402 2451
admissions@rcsi.ie
<http://www.rcsi.ie>

Oikeustieteellinen koulutus

Oikeustieteellistä koulutusta on alla mainittujen oppilaitosten lisäksi seuraavissa yliopistossa:

University College Dublin, University College Cork, Trinity College Dublin, University of Limerick, NUI Galway sekä joissakin yksityisissä collegeissa.

The Honorable Society of King's Inns

Henrietta Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 874 4840
<http://www.kingsinns.ie>
– asianajajakoulutus, pohjakoulutusvaatimuksena oikeustieteellinen perustutkinto tai oppilaitoksen Diploma in Legal Studies kokeen läpäiseminen

The Incorporated Law Society of Ireland

Blackhall Place
Dublin 7
Puhelin +353 1 672 4802
Faksi +353 1 672 4992
<http://www.lawsociety.ie>

Muiden alojen koulutus

Abbey School of Theatre

National Theatre Society Ltd
Lower Abbey Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 874 8741
<http://www.abbeytheatre.ie>

AH

All Hallows College, Theology
Grace Park Road
Drumcondra
Dublin 9
Puhelin +353 1 837 3745
info@allhallows.ie
<http://www.allhallows.ie>

ACD

American College Dublin
2 Merrion Square
Dublin 2
Puhelin +353 1 676 8939
Faksi +353 1 676 8941
degree@amcd.ie
<http://www.amcd.ie>
– myös IELTS ja TOEFL-testit

BCAD

Burren College of Art
Newtown Castle
Ballyvaughan
Co. Clare
Puhelin +353 65 707 7200
Faksi +353 65 707 7201
admin@burrencollege.com
<http://www.burrencollege.com>

DBS

Dublin Business School
13–14 Aungier St
Dublin 2
Puhelin +353 1 417 7500
Faksi +353 1 417 7543
international@dbs.edu
<http://www.dbs.edu>
– sisältää myös entisen LSB Collegen

GCD

Griffith College Dublin
South Circular Road
Dublin 8
Puhelin +353 1 415 0400
Faksi +353 1 473 0045
international@gcd.ie
<http://www.gcd.ie>

Institute of Public Administration

57-61 Lansdowne Road
Dublin 4
Puhelin +353 1 240 3600
Faksi +353 1 668 9135
information@ipa.ie
http://www.ipa.ie

Irish Management Institute

Sandyford Road
Dublin 16
Puhelin +353 1 207 8400
Faksi +353 1 295 5150
regoffice@imi.ie
http://www.imi.ie

MI

The Milltown Institute of Theology and
Philosophy (myös entinen Kimmage Mission
Institute)
Milltown Park
Dublin 6
Puhelin +353 1 269 8388
Faksi +353 1 269 2528
info@milltown-institute.ie
http://www.milltown-institute.ie

NCAD

National College of Art & Design
100 Thomas Street
Dublin 8
Puhelin +353 1 636 4200
Faksi +353 1 636 4207
fios@ncad.ie
http://www.ncad.ie

NC

National College of Ireland
Mayor Street
Dublin 1
Puhelin +353 1 870 22 1721
Faksi +353 1 497 2200
info@ncirl.ie
http://www.ncirl.ie

PC

Portobello College
South Richmond Street
Dublin 2
Puhelin +353 1 475 5811

Faksi +353 1 475 5817
international@portobello.ie
http://www.portobello.ie

Shannon College of Hotel Management

Shannon Airport
Co. Clare
Puhelin +353 61 712 590
Faksi +353 61 475 160
admin@shannoncollege.com
http://www.shannoncollege.com

SNM

St. Nicholas Montessori College
16 Adelaide Street
Dun Laoghaire
Co. Dublin
Puhelin +353 1 280 6064
Faksi +353 1 284 4764
snmci@snmci.ie
http://www.snmci.ie

**Tipperary Rural and Business Develop-
ment Institute**

Nenagh Road
Thurles
Co. Tipperary
Puhelin +353 504 28000
info@tippinst.ie
http://www.tippinst.ie

Musiikkikorkeakoulu

The Royal Irish Academy of Music

36-38 Westland Row
Dublin 2
Puhelin +353 1 676 4412
info@riam.ie
http://www.riam.ie

Poliisikoulu

Garda Síochána College

Templemore
Co. Tipperary
http://www.garda.ie/angarda/college.html
Ammatillista koulutusta tarjoavia oppilaitoksia

Seuraavassa on lueteltu esimerkkinä muutamia ammatillista koulutusta antavista oppilaitoksista Irlannissa. Dublinin alueen PLC/ Further Education -koulutuksen tarjonnasta löytyy tietoa City of Dublin Vocational Education Committeeen sivuilta osoitteesta: <http://www.cdvec.ie/default.htm>.

Ballsbridge College of Further Education

Shelbourne Road, Ballsbridge,
Dublin 4.

Puhelin +353 1 668 4806

Faksi +353 1 668 2361

info@ballsbridge.cdvec.ie

<http://www.ballsbridgecollege.com>

- Advanced Business Studies
- Auctioneering, Estate Agency & Valuation
- Marketing, Advertising and Management
- English (EFL) & Business Communication
- Computerised Office Skills for Adults
- Web Authoring and Multimedia
- EFL & Media Studies
- Distribution Management
- Computerised Business Studies
- Office Systems
- Recruitment & Human Resources

Bunclody Vocational College

Irish Street

Bunclody

Co. Wexford

Puhelin +353 54 77590

Faksi +353 54 73104

bunclodi.ias@eircom.net

<http://homepage.eircom.net/~bunclodi/index.html>

- Business Studies, Interior Design
- Information Technology, Sports and Recreation
- FETAC award in Security & Business Studies
- Community Health Services - Childcare, eBusiness
- Hairdressing & Beauty Studies, Motor Technology
- Hotel Catering & Tourism, Nursing Studies
- Electro-Mechanical Engineering

College Of Commerce Dundrum

Main Street,

Dundrum, Dublin 14.

Puhelin +353 1 298 5412

colcomdn@iol.ie

<http://www.cfedundrum.com>

- IT Training
- Business Studies
- Tourism
- Social Sciences
- Child care
- Creative Studies (Interior Design)

Marino College

14-20 Marion Mart, Fairview,

Dublin 3

Puhelin +353 1 833 2100 / 833 9342

Faksi +353 1 833 4951

info@marino.cdvec.ie

- Nursing/Child Care
 - Business Studies
 - Creative Studies (drama, broadcasting, photographing, photo journalism)
- <http://www.marinocollege.ie>

Monaghan Institute of Further Education & Training

MIFET Building

Armagh Rd

Monaghan Town

Co. Monaghan

Puhelin +353 47 84900

Faksi +353 47 81564

info@monaghaninstitute.ie

<http://www.monaghaninstitute.ie>

- IT
- Sport & Recreation
- Art, Craft & Design, Performing Arts, Furniture Design
- Childcare
- International Teleservices

Rathmines College of Further Education

Town Hall, Rathmines

Dublin 6

Puhelin +353 1 497 5334

Faksi +353 1 497 9678

info@rsc.cdvec.ie

- legal, receptionist, medical/health service, IT, office administration and languages

– European Executive Assistant -ohjelma (erityisesti ulkomaisille opiskelijoille suunnattu)
<http://www.rathminescollege.ie>

Central Technical Institute, Waterford
Parnell Street,
Waterford

Puhelin +353 51 874 053

Faksi + 353 51 870 136

centechw@iol.ie

<http://www.iol.ie/~centechw>

– Art, Beauty, Business, Engineering, Health and
Childcare, Information Technology, Sports

11 Tiedonlähteet

WWW-sivut

<http://www.cao.ie> – Central Applications Office, CAO

<http://www.cert.ie> – The State Tourism Agency, CERT

<http://www.chiu.ie> – Conference of Heads of Irish Universities, CHIU

<http://www.educationireland.ie> – International Education Board of Ireland, IEBI

<http://www.fas.ie> – National Occupation and Career Guidance Centre-FÁS

<http://www.fetac.ie> – Further Education and Training Awards Council-FETAC

<http://www.hea.ie> – Higher Education Authority, HEA

<http://www.hetac.ie> – Higher Education and Training Awards Council-HETAC

<http://www.icosirl.ie> – Irish Council for Overseas Students, ICOS

<http://www.education.ie> – Department of Education and Science

<http://www.leargas.ie> – Léargas

<http://www.ncge.ie> – National Centre for Guidance in Education

<http://www.nqai.ie> – National Qualifications Authority of Ireland

<http://www.nursingboard.ie> – Irish Nursing Board

<http://www.teagasc.ie> – Irish Agriculture and Food Development Authority, Teagasc

<http://ec.europa.eu/eures/> – EURES – Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden portaali

Kirjalliset lähteet

CAO Handbook 2006. Central Applications Office.

Education Ireland. Undergraduate and Postgraduate Programmes at Irish

Universities and Colleges. International Education Board Ireland. IEBI. 2002.

International Students Handbook 2003–2004. University College Dublin.

Internet-vinkkejä

Opiskelusta

Irish Council for International Students

<http://www.icosirl.ie>

Erinomainen tietolähde Irlannissa opiskeleville/opiskelua suunnitteleville ulkomaalaisille.

Irish National Education & Research Network

<http://www.heanet.ie>

Laaja linkkikokoelma; sisältää mm. luettelon kaikista yliopistoista ja collegeista.

Léargas

<http://www.leargas.ie>

CIMOA vastaava organisaatio (Leonardo da Vinci, Comenius ja EU:n nuorisiohjelmat)

The National Centre for Guidance in Education

<http://www.ncge.ie>

The National Distance Education Centre

<http://www.dcu.ie/oscail/index.html>

National Information Technology in Education Centre, c/o DCU

<http://www.ncte.ie>

PLOTEUS - portaalipalvelu opiskelumahdollisuuksista Euroopassa

<http://www.ploteus.net>

Scoilnet – Network for Irish Schools

<http://www.scoilnet.ie/>

<http://www.doras.ie>

Laaja linkkikokoelma Irlannissa oleville opiskelijoille

Opintoalakohtaisia hakupalveluja

CareerNet

<http://www.iol.ie/careernet>

Tietokanta korkeakoulujen opintomahdollisuuksista Irlannissa ja Britanniassa. Mahdollisuus tehdä hakuja mm. opiskeltavan alan ja kiinnostusten perusteella.

Qualifax

<http://www.qualifax.ie>

Tietokanta, josta voi tehdä alakohtaisia hakuja opiskelumahdollisuuksista Irlannissa.

International Education Board Ireland

<http://www.educationireland.ie/htm/courses/frameset.html>

Erinomainen hakupalvelu tutkintotason ja -alan perusteella

Tapahtumia

<http://www.eventguide.ie>

<http://www.ticketmaster.ie>

<http://www.wow.ie> (What's On Where)

Yleistietoa

Browse Ireland

<http://www.browseireland.com>

Mm. lista yliopistoista ja collegeista.

Ireland On-Line

<http://home.iol.ie>

Irlantilaisia nettaajia; "Best of Irish" -linkkejä.

Irish Independent

http://www.unison.ie/irish_independent

Irish Independent- sanomalehti

Irish Times

<http://www.ireland.com>

Irish Times -sanomalehti sekä paljon eri alojen Irlanti-linkkejä.

Irish knowledge

<http://www.irishknowledge.org>

Historian, kulttuurin ja yhteiskunnan alojen linkkejä

Citizens Information

<http://www.citizensinformation.ie>

Laaja tietopalvelu Irlannin julkisista palveluista

Living and Working in Ireland

<http://www.emigrant.ie/living>

Tietoa mm. sosiaaliturvasta ja verotuksesta.

Local Ireland

<http://www.local.ie>

Erittäin kattava, hyvin kokoonpantua ja viihdyttävä; yleistietoa Irlannin joka kolkasta.

RTE

<http://www.rte.ie/news>

Paikallinen yleisradioyhtiö

<http://www.irishstudiesonline.org>

Iirin kielen opiskelu

<http://www.ask-ireland.com>

Irlannin hallituksen kansainvälinen luettelo

12. Lyhenne- ja termiavain

Ks. myös kohta 1.5 Tutkintotasot

- A&E** – Accident & Emergency Units, ensiapuasemat
ACD – American College Dublin
ACELS – Advisory Council for English Language Schools
AH – All Hallows College
AHEAD – Association of Higher Education Access and Disability
AONTAS – Irish National Association of Adult Education
BCAD – Burren College of Arts and Design
DBS – Dublin Business School
CAO – Central Applications Office Capitation fee – korkeakoulujen ilmoittautumismaksu
CERT – The State Tourism Training Agency
CHIU – Conference of Heads of Irish Universities
DBS – Dublin Business School
DIT – Dublin Institute of Technology
DCU – Dublin City University
- Digs / lodgings**
– perhemajoitus
- EFL** – English as a Foreign Language
FÁS – National Training and Employment Authority, työhallinto
FETAC – Further Education and Training Awards Council
- Further education**
– ammatillinen koulutus
- Graduate student**
– (amerikkalainen termi, käytetään myös Irlannissa), sama kuin postgraduate
- GCD** – Griffith College Dublin
HEA – Higher Education Authority
HETAC – Higher Education and Training Awards Council
ICOS – Irish Council for Overseas Students
IEBI – International Education Board of Ireland
IELTS – International English Language Test Scheme
IFS – Irish-Finnish Society
- Infant class**
– esiopetusluokka
- IPA** – Institute of Public Administration
IT – Institute of Technology
IVEA – Irish Vocational Education Association
- Junior cycle**
– yläastetta vastaava koulutusvaihe
- NCAD** – National College of Arts & Design
NCGE – National Centre for Guidance in Education
NCIROL – National College of Ireland
NQAI – National Qualifications Authority of Ireland
NUI – National University of Ireland, yhdeksän oppilaitoksen kattonimike
PC – Portobello College
PLC – Post Leaving Certificate

Postgraduate student

– alemman korkeakoulututkinnon (Bachelor) suorittanut

RCSI – Royal College of Surgeons in Ireland

Registrar's office

– vastaa suomalaista oppilaitoksen opintotoimistoa

ScoilNet – network for Irish Schools

TCD – Trinity College Dublin

Teagasc – Irish Agriculture and Food Development Authority

TOEFL – Test of English as a Foreign Language

Transition year

– siirtymävuoden opetus yo-tutkintoa suorittaville, ks. kohta 1.2 toisen asteen opetus

Tutorial – pienryhmäopetus

UCC – University College Cork

UCD – University College Dublin

UCG – University College Galway

UL – University of Limerick

Undergraduate student

– opiskelija, joka suorittaa alempaa korkeakoulututkintoa (Bachelor's degree)

USI – Union of Students in Ireland

USIT – Union of Students in Ireland Travel Office

VEC – Vocational Education Committee

VSI – Voluntary Service International

VTOS – Vocational Training and Opportunities Scheme

Yleistietoa Irlannista

Hallinto

- Parlamentaarinen demokratia
- Kansallinen parlamentti (*Oireachtas*) koostuu presidentistä ja kaksikamarisesta eduskunnasta: (*Dáil Éireann* eli *Dáil* sekä *Seanad Éireann* eli *the Senate*).
- Viideksi vuodeksi kerrallaan valittavia kansanedustajia on 166, senaattoreita 60.
- Pääministeri (*Taoiseach*) on maan poliittinen johtaja. Presidentillä ei ole merkittäviä valtaoikeuksia, mutta hahmona hän on näkyvä. Nykyinen presidentti Mary McAleese valittiin virkaansa vuonna 1997.
- Maantieteellisesti jaettu neljään alueeseen (*province*): Leinster, Munster, Ulster ja Connacht.
- Oltuaan vuosisatoja Britannian vallan alla Irlannin 26 eteläistä kreivikuntaa (*county*) saivat itsenäisen aseman vuonna 1921 nimikkeellä *The Irish Free State*. Maan pohjoisosan kuusi kreivikuntaa (suurin osa Ulsterin maakunnasta) jäivät Britannialle.
- Irlannista tuli itsenäinen tasavalta vuonna 1922 ja EU:n jäsen vuonna 1973 (muodollinen ero Brittiläisestä kansainyhteisöstä vasta vuonna 1949).
- Irlannin tasavalta eli Irlanti on Euroopan unionin eli EU:n täysjäsen (Irlanti ei kuulu Schengenin sopimukseen.)

Kaupungit

- Miljoona ihmistä asuu pääkaupungissa, itärannikolla sijaitsevassa Dublinissa
- Muita isoja kaupunkeja ovat Cork (190 000) etelässä sekä Limerick (91 000) ja Galway (72 000) länsirannikolla.
- Noin 60 % väestöstä asuu kaupungeissa ja taajamissa

Väestö

- Koko Irlannin saarella on yhteensä noin 5,9 miljoonaa asukasta, joista 4,2 miljoonaa asuu Irlannin tasavallassa.
- Useimmat (yli 90 %) kuuluvat roomalaiskatoliseen kirkkoon, jonka konservatiivinen vaikutus maassa on perinteisesti ollut erittäin suuri. Suunta on kuitenkin kohti suurempaa vapaamielisyyttä. Maassa on myös protestanttinen vähemmistö, joista suurinta ryhmää edustaa anglikaaninen Church of Ireland.
- Ikäjakaumaltaan irlantilaiset ovat Euroopan nuorimpia: yli 40 % ihmisistä on alle 25-vuotiaita.
- Viralliset kielet ovat iiri (*Irish*) ja englanti. Iirin kieli kuuluu kelttiläisiin kieliin, joita puhutaan Irlannin lisäksi mm. Skotlannissa ja Walesissa. Iirin kieli on kaikille pakollinen oppiaine koulussa. Käytännössä kaikki puhuvat englantia; vain saaren länsirannikolla on iirinkielisiä alueita. Kaupungeissakin on silti suosittua laittaa lapset iirinkieliseen kouluun.
- Irlannin avuttua rajansa uusista EU:n jäsenmaista tuleville siirtolaisille vuoden 2004 alussa Itä-Euroopasta saapuneen työvoiman määrän on arvioitu olevan yli 10% kokonaistyövoimasta. Suurin ryhmä ovat puolalaiset, joita Irlannissa on jo yli 160 000.

Työelämä

- Irlannin talous on kokenut voimakkaan nousukauden, joka alkoi 1990-luvun puolivälin vaiheilla, ja myös työttömyys on alhaisempi kuin aikoihin (n. 4,5 %). ”Kelttiläisen tiikerin” talouskasvun taustalla on etenkin ulkomaisia yrityksiä suosinut verotuspolitiikka, joka on saanut lukuisat monikansalliset yritykset siirtämään Euroopan pääkonttorinsa ja tuotantolaitoksensa Irlantiin, sekä viime vuosina Itä-Euroopan uusista EU-maista saapunut työvoima.
- Ulkomaankauppa on Irlannin talouden kulmakivi. Tärkeimpiä kauppakumppaneita ovat Britannia, USA ja Saksa.
- Maatalous ja karjanhoito ovat edelleen merkittäviä elinkeinoja, mutta näiden rinnalle on viime vuosina noussut etenkin tietotekniikka-ala.
- Muita tärkeitä teollisuudenaloja ovat mm. elintarvike-, tekstiili-, lääke- ja kemianteollisuus. Myös matkailu on Irlannille erittäin merkittävä tulonlähde.

